

1648

התקשרות

מצורף גם
לשבועון
כפר חב"ד

309173 / Halberstam Chaim b.

ל"ג בעומר תשמ"ז

**רוצה לזכות לבנות את בית המקדש ולהקריב קורבנות? תלמד לתת באמת!
שיעור בלקוטי שיחות**

**לחכות לגאולה שתבוא מתי שתבוא? ממש לא!
התוועדות עם הרבי**

**סיפור 'המים והסלע' של רבי עקיבא מזווית קצת כחות מוכרת
שולחן שבת חסידי**

03

ממצוות "פסח שני" אנו לומדים שישנם דברים בהם הקב"ה ממתין לדרישה מצידו דווקא. לכן עלינו לדרוש ללא הרף את הגאולה השלמה; כשם שמתפללים על פרנסה ברווח דווקא, כך צריך גם לבקש על גאולה עכשיו דווקא • **התוועדות עם הרבי**

04

מדוע התורה בוחרת לקטוע את רצף החגים החגיגי כדי לדבר דווקא על עבודת השדה המיוזעת? האם יכול להיות שבנתינת צדקה מתוך קושי וכאב בכיס יש ערך גדול יותר מנתינה בקלות ונדיבות? ואיך קשור הוויתור על הקרדיט והתודה לבניית בית המקדש? – שיעור על צדקה, הקרבה, מאמץ ונתינה אמיתית • **שיעור בלקוטי שיחות**

12

תלמידי רבי עקיבא היו תלמידים נאמנים לרבם ועובדי ה' באמת. מה הביא אותם לטעות ש"לא נהגו כבוד זה בזה"? וכיצד אנחנו יכולים ללמוד מכך להנהיגתנו אנו? – מכתב מיוחד ל"ג בעומר • **מכתב מבואר**

14

על מה רומזות המילים "ממוחרת השבת"? מדוע הפסוק פותח ב"מְשַׁכְנִי" בלשון יחיד ומסיים ב"נְרוּצָה" בלשון רבים? ומה הערך המוסף שמביאה עימה הנפש הבהמית? – ספירת העומר במבט חסידי • **אור וחיות**

16

מה הייתה הסיבה לשינוי ההסבר בשיחת הקודש של הרבי בפני הילדים? מה הפך את רבי עקיבא מעני מרוד לעשיר מופלג? ואיך גם העשירות היא בעצם "לשמה"? – סיפור המים והסלע' מזווית פחות מוכרת • **שולחן שבת חסידי**

עומדים אנו בימים הסמוכים ליום ל"ג בעומר - יום ההילולא של רשב"י, זמן מתן תורה' של פנימיות התורה, ועת סגולה לחיזוק והתעוררות בלימוד פנימיות התורה ובהנהגה של אהבת ואחדות ישראל.

כחסידי של הרבי, חלק מרכזי מיום גדול זה נסוב סביב קיום 'תהלוכות ל"ג בעומר'. מפעל זה זכה לחביבות יוצאת דופן אצל הרבי, שאף השתתף בהן בגופו והקדיש שעות ארוכות מזמנו היקר כל כך לשאת שיחות קודש בפני הילדים, להביט בהם בחיבה ולעודדם בעת שצעדו מול פני הקודש.

הוראותיו של הרבי אינן מותרות מקום לספק, כי על כל חסיד וחסיד מוטלת הזכות הגדולה והמשימה החשובה לקחת חלק בגופו ובממונו בארגון התהלוכות, ולפעול לכך שכמה שיותר ילדים ישתתפו בהן.

במעט תשומת לב, אין ספק שכל אחד מאיתנו יוכל למצוא דרך לסייע: בדקו עם שלוחי הרבי באזורכם האם דרושה להם עזרה כלשהי; שתפו את מכריכם במפת התהלוכות המלאה המופיעה באתר "חב"ד ישראל", ועודדו אותם להגיע לתהלוכה המתקיימת בסמיכות אליהם.

והעיקר, שנזכה לחגוג את ל"ג בעומר יחד עם בעל ההילולא בבית המקדש השלישי, בביאת משיח צדקנו נאו.

למנוי דיגיטלי ל'התקשרות':
chabadisrael.co.il/alonichabad

פרקי אבות - 13 • לוח חב"ד - 18 • עת לדעת -
20 • שניים מקרא - 21 • זמנים ושיעורי השבוע - 32

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
י"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב
עורך ראשי: שלום בלוי עריכה: הרב יוסף יצחק מרגליות
מ"ל: המרכז לעזרי שלוחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד
6084000 • 7474-0793 • ISSN • גיליון 1648
לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com
התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותודתנו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד
לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי
מנחם מענדל בהרה"ק רלו"ו מליובאוויטש
צוקוללה"ה נב"מ ז"ע

הקדוש ברוך הוא מצפה שנזעק ונדרוש את הגאולה! ממצוות "פסח שני" אנו לומדים שישנם דברים בהם הקב"ה ממתיין לדרישה מצידינו דווקא. לכן עלינו לדרוש ללא הרף את הגאולה השלמה

תעשה" (כפי שמבאר המדרש), נמצא, שעל ידי בקשה וצעקה זו פועלים בני ישראל שהגאולה תבוא במהירות ובזריזות, יותר מכפי שהייתה לולי בקשה ותביעה זו.

ישנו פסק דין ברור ברמב"ם, שמצוות התפילה היא - "שיהא אדם... שואל צרכיו שהוא צריך להם". כלומר: כאשר יהודי מרגיש שחסר לו משהו, עליו לבקש על כך מהקב"ה בכל עת מצוא. ולפי זה: הלא אם בנוגע ל"מזוני" [פרנסה] מבקש יהודי מהקב"ה שיתן לו "מזוני רוויחי" [ברווח]. כלומר: "מזוני" באופן של צמצום כבר יש לו, אך רצונו הוא שיהיה "מזוני רוויחי" דווקא, ולכן הוא מתפלל ומבקש על כך - הרי על אחת כמה וכמה שכן הוא כאשר מדובר אודות עניין הגאולה. כלומר: למרות שהינו בטוח שהגאולה עתידה לבוא, הוא אינו יכול להישאר אדיש ולהמתין שהגאולה תבוא "מוחרתיים" בעוד שביכולתו לפעול שתבוא כבר מחר; ולכן זועק ומבקש: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח... כי לישועתך קיוונו כל היום!"

ויתרה מכך: אם רק ירצה, ביכולתו לפעול שהגאולה תבוא כבר היום. כפסק הדין שכותב הרמב"ם: "צריך כל אדם שיראה עצמו... כאילו חציו זכאי וחציו חייב, וכן כל העולם חציו זכאי וחציו... עשה מצווה אחת הרי הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות, וגרם לו ולהם תשועה והצלה!"

ומובן, שהכוונה בזה היא ל"תשועה והצלה" מיידית, לא רק למוחרת או מוחרתיים. כפי שהוא במשל של כף המאזניים השקולה, שכאשר מוסיפים פרט קטן על אחת מכפות המאזניים, הרי זה מכריע את הכף באופן מידי. וכך גם בנמשל, אותה "מצווה אחת" פועלת להכריע את העולם כולו לכף זכות באופן מידי, ומביאה "תשועה והצלה" תכף ומיד ממש, ובלשון הרמב"ם: "מיד הן נגאלין".

ישנם הטוענים: מדוע מדברים ומכריזים ללא הרף אודות ביאת המשיח, "אני מאמין... בביאת המשיח... אחכה לו בכל יום שיבוא", ומה פשר התביעה והצעקה אודות כך? - הלא הקב"ה הוא זה ששלח את בני ישראל לגלות, ויש לסמוך עליו שיגאל אותם מתי שירצה!

מענה לטענה זו ניתן ללמוד מ"פסח שני":

מצוות הקרבת פסח שני הייתה צריכה להינתן, לכאורה, על ידי הקב"ה בעצמו, כמו כל שאר רמ"ז מצוות עשה. אך לפועל רואים אנו, שקיומה של מצווה זו התחדש דווקא על ידי הדרישה והתביעה של בני ישראל, ש'לא סמכו' על הקב"ה (כביכול), אלא תבעו ודרשו שרצונם להקריב קורבן פסח: "למה נגרע?!"

וכך הוא הדבר גם בנוגע לבקשת ותביעת בני ישראל אודות הגאולה:

לא זו בלבד שבקשה ותביעה זו אינה הפך התורה, חלילה וחס, אלא אדרבה - התורה ציוותה בפירוש להתנהג כן! כפי שתיקנו אנשי כנסת הגדולה, שכאשר יהודי מבקש את צרכיו מהקב"ה בעת תפילת העמידה, אומר בתפילתו: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח... כי לישועתך קיוונו כל היום", "ותחזינה עינינו בשובך לציון"; והוא אינו מסתפק בכך שמבקש ודורש זאת בתפילה אחת, אלא חוזר על בקשה ותביעה זו בכל תפילה ותפילה, שלוש פעמים בכל יום!

בתפילת העמידה יהודי עומד "כעבדא קמיה מריה" [כעבד לפני אדונו], ולכן יש להיזהר בה בכל מילה ומילה, ובלשון הכתוב: "היו דבריך מעטים". ולמרות זאת, לא עוברת תפילה אחת ויחידה ללא בקשת ודרישת בני ישראל על הגאולה!

בני ישראל מבקשים וצועקים, ומצטרפים בכך לקריאתו של דוד המלך, דוד מלכא משיחא: "עד מתי!". וכיוון ש"הצדיקים אומרים להקב"ה מה

בחג או בשדה?

בפרשת השבוע שלנו אנו קוראים את "פרשת המועדות", אותה קוראים גם בחגים. הפתיח של הפרשה מתאר את תוכנה: "מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ, אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי". מיד לאחר מכן התורה מפרטת את ששת החגים, לפי הסדר שלהם במעגל השנה התורנית, המתחילה בחודש ניסן: פסח, שבועות, ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמיני עצרת.

בפרשה זו התורה מפרטת את המצוות והמאפיינים המיוחדים של כל חג: אכילת מצות בפסח, תקיעת שופר בראש השנה, נטילת ארבעת המינים בסוכות, וכן הלאה. כמו כן, התורה מציינת את הקורבנות הייחודיים הקרבים בבית המקדש בימים אלו - ביניהם קרבן העומר, מנחת שעורים שמקריבים ביום השני של חג הפסח, וקרבן שתי הלחם המונף בבית המקדש בחג השבועות.

ממש באמצע "פרשת המועדות", בין הפסוקים המוקדשים לחג השבועות לבין פסוקי ראש השנה, מופיע פסוק שבמבט ראשון לא נראה קשור כלל למיקום שבו הוא נמצא:

וּבְקִצְרְכֶם אֶת קִצִּיר אֲרֻצְכֶם, לֹא תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֶךְ בִּקְצֶרְךָ וּלְקַט קִצִּירְךָ לֹא תִלְקֹט, לְעֵנִי וּלְעַר מַעֲזִיב אֹתָם, אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם.

הפסוק הזה מדבר על שתי מצוות חברתיות אותן מקיימים בעת קציר התבואה בשדה: **פאה ולקט**.

תיאור קצר של שתי המצוות: כאשר קוצרים את השדה, משאירים בפאתי השדה אזור לא קצור ("פאה" זו פינה או קצה), וגם מותירים במקומן את השיבולים הבודדות ("לקט") הנופלות לאדמה בעת הקצירה. אנשים חסרי יכולת הזקוקים לאוכל, רשאים לבוא לקחת לעצמם את הפאה והלקט שנותרו בשדה. פרט מעניין שכדאי לדעת הוא שהעניים לא צריכים להפריש תרומות ומעשרות ממה שהם לוקחים בשדה, בשונה מכל שאר הגידולים.

מצוות פאה ולקט הן חלק מרשימה של מצוות הנקראות בלשון חז"ל "מתנות עניים". אלו מצוות של נתינה לעניים מקטגוריה ייחודית, אבל באופן כללי גם הן שייכות לעולם הכללי של נתינת צדקה.

הפוסקים כתבו שבימינו אין חובה להשאיר "מתנות עניים" בשדה, משום שהיום עניים מקבלים תמיכות ישירות בכסף, מצרכים ומוצרים שונים, ואינם מכתמים את רגליהם לשדות כדי ללקט חומרי גלם. חקלאי שבכל זאת רוצה לזכות לקיים את המצווה כהלכתה, יכול להזמין מראש עניים שיהיו נוכחים בשדה בשעת הקציר, או להודיע לעניים שהוא משאיר להם בשדה.

1. ויקרא כג, ב.
2. שם, כב.

שיעור בלקוטי שיחור

חק לתת

מדוע התורה בוחרת לקטוע את רצף החגים החגיגי כדי לדבר דווקא על עבודת השדה המיוזעת? האם יכול להיות שבנתינת צדקה מתוך קושי ו'כאב בכיס' יש ערך גדול יותר מנתינה בקלות ונדיבות? ואיך קשור הוויתור על הקרדיט והתודה לבניית בית המקדש? – שיעור על צדקה, הקרבה, מאמץ ונתינה אמיתית.

השיחה המלאה – בלקוטי שיחות, חלק יז, שיחה שלישית לפרשת אמור

לקוטי שיחור
- א -
על פרשיות השבוע. חגים ומועדים
עורכים:
הרב דוד אולידורט
הרב ישראל אריה ליב רבינוביץ
סניאורסאן
מלונאוויטש
ספר ראשון - כך ראשון
בראשון

הקורבן המרכזי של חג השבועות הוא "שת" הלחם", המוקרב מחיטים 'טריות' שנקצרו בעונת הקציר הנוכחית. בהקשר לכך, התורה רואה לנכון להדגיש שוב שאין "פסור קורבן" ויש להקפיד על מצוות הקציר גם בקצירת החיטים עבור הקורבן בבית המקדש.

אם נעיין עוד במפרשים נוכל למצוא עוד הסברים דומים. המשותף לכולם הוא שמצוות לקט ופאה מופיעות כאן בהקשר ובסמיכות לפסוקי חג השבועות בגלל התזמון שבו הוא חל והקורבנות שמקריבים בו.

זהו כיוון ההסבר הפשוט והמתבקש, כאמור. אך במדרש "תורת כהנים", חז"ל מביאים הסבר שונה לגמרי להופעה של דיני פאה ולקט באמצע "פרשת המועדות". ובאופן מפתיע, דווקא אותו בחר רש"י, ראש וראשון לפרשני פשט המקרא, להעתיק בפירושו, בשמו של התנא רבי אבדימי⁵ בנו של רבי יוסי הגלילי:

מה ראה הכתוב להנה באמצע הרגלים, פסח ועצרת מכאן וראש השנה ויום הכפורים וחנו מכאן? ללמדך, שכל הנותן לקט שכחה ופאה לעני כראוי, מעלין עליו כאלו בנה בית המקדש והקריב קרבנותיו בתוכו.

אנו כל כך רגילים לחגוג את החגים בתצורתם הנוכחית בקרב המשפחה, עד שאולי איננו חושבים מספיק עד כמה אנו רחוקים מלחווה אותם בצורתם האותנטית והמלאה - בעלייה לרגל לעיר הקודש, בקרבת השם ובהרגשת הנוכחות שלו בבית המקדש.

אבל אם נשים לב לתפילות החג, ובמיוחד לקטעים המרגשים בתפילת מוסף בהן אנו מביעים את ההשתוקקות לשוב ולעלות להיראות בבית המקדש, "ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו ואין אנו יכולים לעלות ולראות", תוצף אצלנו הרגשת חוסר אמיתית. התחושה הזו מתעצמת עוד יותר כשלוומדים בחסידות על האורות האלוקיים הגדולים המאירים בעולם בכל חג, וכך מתגברת התשוקה לשוב ולזכות.

אפשר רק לשער עד כמה מרכזית הייתה

מעניין לציין שההלכה הזו נלמדת בגמרא במסכת חולין³. הגמרא מספרת על החכם לוי, שזרע תבואה במקום בשם כשר, שם לא היו עניים שיבואו לקחת לקט, שכחה ופאה. לוי ניגש לרב ששת, לשאול אותו מה עליו לעשות. רב ששת השיב לו: "לעני ולגר תעזוב אותם - ולא לעורבים ולא לעטלפים". כלומר, אם אין עניים שייקחו, אל תשאיר לקט בשדה ואתה רשאי לקחת לעצמך.

בחזרה לענייננו. מספיק לדפדף פרשה אחת אחורה ולגלות שדינים אלו מופיעים כבר קודם בתורה, כמעט מילה במילה: "ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדה לקצר ולקט קצירך לא תלקט".

אלא ששם מופיעות המצוות בהקשר הטבעי שלהן, בתוך שלל מצוות שרבות מהן עוסקות בתחום היחסים החברתיים והתנהגות של חברה מתוקנת. אך כאשר התורה בוחרת לחזור שוב על אותן שתי מצוות דווקא כאן, בליבה של "פרשת המועדות", זה גורם לנו להרים גבה.

מעבר לשאלת הפשט הבסיסית "מה הקשר" בין המועדים למצוות הקציר, יש כאן גם תהייה תוכנית: המועדים הם ימי שמחה בהם שובתים ממלאכה, מניחים את החרמש והקלשון ונוטשים את הטרקטור, ועולים לירושלים לחגוג, לשמוח ולהתעלות לפני השם. מדוע, בעיצומם של ימי החג, התורה 'סוחבת' אותנו שוב אל עבודת השדה המיוזעת תחת השמש הקופחת?

מקדש וקורבנות

אחד ההסברים הפשוטים והמתבקשים לשאלה זו מביא האבן עזרא: "טעם להזכיר 'ובקוצרכם' פעם שנית, בעבור כי חג שבועות ביחוד קציר חטים, הזהיר שלא תשכח מה שצויתך לעשות בימים ההם".

אדרבה, זה בדיוק הזמן להזכיר לנו את מצוות הקציר. חג השבועות חל בעונת הקציר, ולכן מיד אחרי פרטי החג התורה חוזרת ומדגישה את ה'נהלים' המחייבים החלים בעת הקצירה.

ה"אור החיים" הקדוש מביא הסבר מקורי שונה: "בא לחייב גם שדה שהובא ממנו העומר, שחייב בלקט ופאה. שתבוא הסברה לומר: כיוון שתחילתו נקצר לקורבן, יהיה פסור".

5. נקרא גם "אברדימוס" או "רדימוס". בסעיף יא בשיחה המקורית הרבי משלים את ביאור המהלך על פי עיון נפלא בדמותו של התנא.

6. משקולי עריכה, לא התייחסנו במהלך הביאור למצוות "שכחה". מומלץ לעיין בסעיף ח בשיחה המקורית להשלמת הביאור.

3. קלד, ב.
4. שם, ט, טז.

מכם - ולא מן הגזל⁸, היינו, שהאדם מקריב ונותן משלו למזבח והכהן, על פי ציווי השם,

על דרך זה הוא גם במתנות עניים, שבחן מקיים האדם את ציווי השם לתת מתבואתו לעניים, ובכך הוא נותן מנכסיו לעניים - על פי ציווי השם.

כאשר אדם נותן מרכושו לעניים, הוא עושה פעולה הדומה מאד להקרבת קורבן.

צדקה היא לא סתם 'מס חברת' שצריך לתת ולצאת ידי חובה. המצווה הזו דורשת מהנותן חיבור רגשי, אמפתיה והזדהות עם הנזקק. הוא צריך לדעת לאן הולך הכסף, לדאוג שהכסף יגיע למקום טוב ושבאמת יעזור וישפר את המצב.

למעשה, זה האינסטינקט הטבעי של יהודי, לתת מתוך תחושה אמיתית של הזדהות, אכפתיות ורצון לעזור. כל מי שטעם טעמה של נתינה יודע איך הלב נפתח מחיוך של ילד שכבר לא רעב, משמחה של משפחה דלת אמצעים שעכשיו יש לכולם בגדים חדשים לח.

אפשר להמשיך עם מניעים וערכים נעלים עוד יותר בנתינה, כמו מתן בסתר כדי לא לבייש את הנזקקים, אחריות ומעורבות קהילתית, וכמובן ההכרה בכך שהרכוש שלי הוא בסך הכול מתנה משמיים או אפילו פיקדון שניתן לי כדי שאני אעביר אותו למי שיש לו פחות ממני וזו הזכות שלי לתת. הצד השווה שבכולם הוא נתינת צדקה מתוך מניע פנימי ובשמחה.

התורה מעלה על נס את צורת הנתינה הזו. זה ההסבר מאחורי הכלל ההלכתי של "עניי עירך קודמים"⁹. עליך לתת צדקה קודם כל למטרות הקרובות לליבך ולאנשים הקרובים אליך. תן צדקה לשכן שלך או לבן קהילתך או תעזור לאח שלך לחתן את הילד שלו, לפני שתתרום הוראת קבע לטלפנית עלומה מעמותת צדקה שאינך יודע מה טיבה.

אך במצוות צדקה יש ערך בסיסי נוסף, שאולי נראה קצת הפוך למה שאמרנו כעת.

עבודת המקדש בעבור יהודים בארץ ישראל באותם ימים. שלושת הרגלים הם הרי זמנים בהם עולים לירושלים לראות ולהיראות בבית המקדש, להתמלא שם באמונה ולשאוב כוחות. שם גם זוכים להקריב קורבנות, לאכול מהם ולחגוג איתם. גם הימים הנוראים, ויום הכיפורים במיוחד, מתקשרים מיד עם השותפות בעבודת הקודש הנשגבה. אשרי עין ראתה כל אלה.

גם אצלנו קורה משהו מעין זה. קריאת "פרשת המועדות" לפחות מעוררת את אותו רגש כיסופים וגעגועים לבית המקדש, את הרצון לזכות להקריב שוב את הקורבנות על המזבח.

ואת זאת מבקשת התורה "ללמדך": לא רק בירושלים נמצא המקדש, ולא רק בעלייה לרגל מקריבים קורבנות.

גם כאשר יהודי נוהג על הטרקטור מיוזע ומאובק, הוא יכול להיות מחובר לבית המקדש ולעבודת הקורבנות. גם בסתם יום של חולין, גם בחלקת האדמה המרוחקת שלו. כיצד? בקיום מצוות פאה ולקט. כשאותו חקלאי מותיר לעניים את חלקם בתבואה בשדה שלו בגליל או בנגב, נחשב הדבר לפני השם כבניית בית המקדש וכהקרבת קורבנות!

עד כאן דרשת חז"ל המעוררת לב. מכאן ואילך מעמיק הרבי להסביר⁷ מה באמת הקשר בין המצוות הללו לבניית המקדש ולהקרבת הקורבנות. ביאורו של הרבי ילמד אותנו גם על המשמעות של אותן מצוות בעבורנו, בתקופה בה איננו זוכים לקיים בעצמנו את המצוות החקלאיות, כי בחסדי השם כמעט כולנו עובדים במקום ממוזג ורואים גרגרי חיטה רק בשקיות אטומות על מדפי המכולת...

צדקה והקרבה

ובכן, לא צריך לקמט את המצח ולנפנף באגודל כדי למצוא את הקשר, הבסיסי ביותר, בין הקרבת הקורבנות לבין מצוות לקט ופאה:

השייכות וההשוואה בין מתנות עניים להקרבת הקורבנות מובנת¹⁰:

כשם שהקורבנות ראשיתם "אדם כי יקריב

8. ראו בסעיף יא בשיחה המקורית.

א. וראה ג'א כאן.

ב. פרש"י ויקרא א, ב.

7. הרבי מבסס את ההסבר שלו על ניתוח למדני מדויק של דברי רש"י, והשוואה של דבריו לשון חז"ל עליה הוא מתבסס, כשמומלץ כמובן לעיין בשיחה המקורית באריכות רבה. אנו התמקדנו בתובנות העומק במצוות הצדקה העולים מתוך הדברים.

בלשונו של אדמו"ר הזקן בתניא⁹: "הואיל ובמקעות אלו ה'ה יכול לקנות חיי נפשו החיננית, הרי נותן חיי נפשו לה". כשיהודי נותן למישהו אחר, הוא בעצם נותן על חשבוננו. הוא מעניק לאחרים מהלחם והחלב שלו, מ"חיי נפשו". זוהי נתינה שיש בה הקרבה ומסירות נפש.

יש נתינה שנובעת מרוחב לב ובכף, ויש אנשים או מצבים שבהם הנתינה 'כואבת בכיס'. כאשר אדם נותן צדקה מעבר ליכולות שלו, כשקשה לו להוציא את השטר מהארנק, כאשר הוא מרגיש שהצדקה היא הקרבה בשבילו - הוא זוכה לקיים מצווה עם יסוד עמוק מאד של **הקרבה**. הוא לא רוצה בזה, לא קל ולא כיף לו לתת; אבל הוא נותן כי הקדוש ברוך הוא ציווה, ויהודי מקריב את כל אשר לו לקיום מצוות השם.

ובעצם, כך זה בכל נתינת צדקה. גם כאשר יהודי יושב באמצע אירוע מול צלחת מלאה ונותן עשרה שקלים לקבצן, הוא למעשה מקריב מדמו ומחלבו. משום שבאופן פוטנציאלי, באותם עשרה שקלים הוא יכול היה לרכוש לעצמו חצי מנת פלאפל שתחיה אותו.

כך שבשורה התחתונה, בכל פעם שיהודי נותן צדקה, הוא נותן משלו לאחרים - ובכך הוא 'מקריב' את עצמו ונותן משלו כדי לקיים את רצון השם. בדיוק כמו בהקרבת קורבנות, בהם יהודי רוכש מכספו קורבן ומעלה אותו על המזבח.

לאחר שהבנו את הקשר הבסיסי בין פאה ולקט לבין הקרבת קורבן, אפשר להמשיך לשלב הבא.

"בזיעת אפך"

יש משהו מיוחד במצוות הקציר הללו, שאין ב'סתם' צדקה, שהופך אותן דומות ל'הקרבת קורבן' יותר מכל צורה אחרת של נתינת צדקה:

במתנות לקט שכחה ופאה, הדבר הוא ביתר שאת ובאופן מיוחד:

בצדקה סתם ייתכן שהממון שנותן האדם הגיע לידו בלי יגיעה, על ידי מסחר שלא היה בו קושי, או על ידי ירושה, מציאה

9. פרק לו.

ג. ראה גו"א שם באופן אחר.

ד. ראה תניא פל"ז (גמ', סע"ב).

ה. בראשית ג, יט ובפרש"י, שם, יח.

וכיוצא בזה. ורק שמאחר ש"במעות אלו היה יכול לקנות חיי נפשו", נמצא שנותן הוא "חיי נפשו".

ואילו התבואה שנותן אדם בתורת פאה ולקט כו', הרי היא דבר הבא על ידי יגיעתו בחרישה ובזריעה וכו', ולאחר מכן בקצירה, "בזיעת אפך תאכל לחם".

ולכן דרשת רבי אוורדימס בתורת כהנים "מעלין עליו כאילו בית המקדש קיים והוא מקריב קורבנותיו לתוכו", שייכת בעיקר בלקט שכחה ופאה ומעשר עני, ולא בצדקה סתם.

כאשר אדם קוצר את השדה שלו, ובשעת הקציר משאיר "פאה" ומניח את ה"לקט", הוא נותן **באמת** את "חיי נפשו". כאשר אותו חקלאי שמייקר כל שיבולת, שהשקיע דם, יזע ודמעות עד שראה תוצאות - נושך את השפתיים ומשאיר את הלקט והפאה כהפקר לכל. בצדקה הזו, הוא **באמת** מקריב קורבן.

כאשר אדם מזיע ומתנשף בעבור הכסף שהשיג, ובכל זאת הוא נותן אותו לעניים, כאן הוא באמת נותן את ה"נפש" שלו לקדוש ברוך הוא. כאן הקושי הרבה יותר גדול, כאן הוא ירק דם והשקיע את כל כוחותיו - ולכן הקורבן בא ממקום הרבה יותר עמוק ופנימי. אם נחזור לדברי אדמו"ר הזקן בתניא: "בצדקה שצאדם נותן מיגיע כפיו, הרי כל כך נפשו החיננית מלבלב בעשיית מלאכתו או עסק אחר שנסתגר בו מעות אלו".

הסוג הזה של צדקה לא קיים כאשר אנו משלשלים מטבע של שקל לקופת צדקה, וגם לא ממש קיימת כאשר אנו מסכימים לתת הוראת קבע של חי שקלים. מתי כן? כאשר יהודי מתאמץ ועובד שעות נוספות, בעבודה קשה פיזית או מנטלית, כדי להרוויח עוד אלפיים שקל ולחגוג את החג ברווח או לקנות תנור חדש, ואז הוא שומע על המצב הנורא של השכן, והולך ומניח לו מעטפה שמנה ליד הדלת. שם, כשאתה ממש מרגיש שהצדקה הספציפית הזו באמת 'נוגסת בבשר' ועולה לך בדם, הקרבת באמת.

הכוונה איננה, חלילה, ללזלזל בנתינת פרוטה לצדקה, ובוודאי שלא בתרומה חודשית קבועה לבית הכנסת או באדם שמקדיש ספר תורה מתוך הירושה שאביו השאיר לו. הרעיון הוא לזכור שיש ממדים נוספים בצדקה, שגם הם חלק חשוב

מקיום המצווה.

כשאתה חווה את הקושי בנתינה, כי קשה לך לתת באופי שלך או כי באמת הזעת על כל פרוטה, וכשאתה נותן אותה לצדקה אתה מרגיש שחלק מהנשמה שלך נקרעת ממך - "ללמדך" שדווקא בכסף הזה קיימת את המצווה בצורה נעלה ביותר, שדווקא בתרומה הזו "מעלה עליך הכתוב כאילו בנית את בית המקדש והקרבת קורבנות בתוכו".

בונה מקדש

בנתינת לקט ופאה לעניים יש לא רק **הקרבה**, אלא גם מאמץ. במשפט אחד: **אתה לא רק נותן את מה שהזעת עליו, אתה גם מויע כדי לתת**. וזה מה שמסביר לנו את ההשוואה בין מצוות לקט ופאה לא רק להקרבת הקורבנות אלא גם לבניית בית המקדש¹⁰.

נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

הדגשה נוספת,

שהיגיעה בתבואת הארץ שנותן האדם משלו לעני, וזאת בשרם יביא את התבואה אל ביתו, ייתן ממנה תרומה, מעשר וכו', ולאחר מכן יוכל ליהנות מן הלחם וכו' שיוציא מתבואתו -

הרי היא לא רק כאילו הקריב קורבנות, אלא גם "כאילו בנה בית המקדש", בדוגמת העבודה והיגיעה בבניין בית המקדש, עוד בשרם מקריב את קורבנותיו בו.

נתבונן בצורת קיום שתי המצוות של לקט ופאה, ונשאל שאלה פשוטה: למה באמת התורה מחייבת אותנו לתת את הצדקה מהשדה דווקא בצורה הזו? למה אי אפשר להסתפק בתשלום סכום כסף בשיעור מסוים מערך התוצרת החקלאית? מה העניין לתת דווקא את התבואה כפי שהיא בשדה?

פאה ולקט לא ניתנים מתוך המשרד הממוזג או ב'קליק' בטלפון. התורה מנחה את החקלאי לתת את הצדקה לעניים בצורה אחרת: **תוך כדי**

העבודה והיגיעה, עוד לפני שניגב את הזיעה מהמצח ולפני שהסחורה הגיעה למחסנים. **כבר שם** החקלאי מוותר על נתחים מהתוצרת שלו ונותן אותם לעניים.

בסוג נתינה כזה, יש לא רק הקרבה נאצלת. כאן יש גם מאמץ בנתינה עצמה, ולא פחות חשוב מכך: כשיהודי נותן בצורה הזו, הוא קודם כל נותן, עוד לפני שהוא בכלל מחשב כמה מגיע לצדקה וכמה יישאר עבורו מכל זה.

זה ההסבר לכך שנתניה כזו שקולה בעיני השם לא רק כהקרבת קורבן, אלא גם כבניית בית המקדש:

בהקרבת קורבן, האדם אכן מביא מכספו בהמה יקרה ומעלה אותה להשם מכל הלב, אבל בכל זאת הוא עושה זאת בנחת וברוגע, ומרגיש בעת ההקרבה גם את החלק שהוא הרוויח, ולא פחות מכך - את ההתעלות והשמחה בכך שהוא זוכה לעמוד לפני השם ולהקריב לו קורבן.

לעומת זאת, מלאכת בניית בית המקדש היא עבודה סיזיפית וקשה. להיות שותף בבניית בית המקדש זו הזכות הגדולה מכולן, אבל בעת הבנייה האדם עדיין לא רואה ומרגיש את התוצאה והרווח האישי מול העיניים. מי שזוכה לקחת חלק בבניין המקדש, מרגיש את כובד משקלן של האבנים, הוא צריך להפעיל כל שריר ולהתאמץ במקסימום, וגופו נשבר וכואב. הוא רואה אל מול עיניו רק אבנים, חבלים וקורות עצים, לא גילוי שכנה.

זה מה שקורה בנתינת לקט ופאה לעניים תוך כדי העבודה בשדה. חוץ מזה שזוהי זיעה של צדקה, יש כאן נתינה בלי שום חשבון. עוד לפני שסידרת לעצמך את האוכל בבית, כשאתה לא יודע כמה יישאר לך, אתה נותן על המקום. אתה עסוק עכשיו בלתת, לא בצורה מחושבת כשאתה מוודא שנשאר לך מספיק, אלא פשוט לתת, ככה. כך גם בצדקה שלנו.

גם כשאני יושב במשרד בסוף חודש, מחשב כמה הרווחתי ומגלה שהמספרים לא מזהירים, ובכל זאת מפריש מעשר או חומש לצדקה - אני מקריב קורבן כלכלי, נפשי ורגשי. אני מוותר על הרווחה שלי ועל רמת החיים שלי בשביל לתת.

אבל זה לא דומה בכלל ליהודי שתוך כדי מהלך עסקי, תחת הלוואות, מתחים, לחצים וחששות, שומע על מקרה של צדקה וחסד, ובמקום לדחות את העניין ל"אחרי הרווחים", הוא לוקח חלק

10. למען הדיוק נציין כי ההשוואה בין נתינת לקט ופאה לבניית בית המקדש היא תוספת של רש"י שלא מופיעה במקור במדרש. ההסבר לזה ולעוד שורת השוואות בין לשון רש"י למדרש במקור - מופיע באריכות בשיחה המקורית.

מהכספים של ההשקעה ונותן אותם לצדקה, ולא רק זה - אלא גם רץ בעצמו לגייס עוד כספים ולסדר את אותו יהודי נעבך שנקלע למצוקה. לא רק ההקרבה כאן כפולה ומכופלת, לא רק הצדקה עצמה נעשית "בזיעת אפך", אלא גם הצדקה קודמת אפילו לזה שתדאג 'לסדר את עצמך'.

תעזוב אותם!

זה לא נגמר כאן. במצוות לקט ופאה יש עוד פרט חשוב שמייחד אותן מכל צדקה אחרת, ובכך הן מלמדות אותנו עוד יסוד עמוק מאד בנתינה. נחזור לפסוקי התורה המתארים את מצוות פאה ולקט, ונשים לב להדגשה משמעותית:

לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֶךְ בְּקִצְרְךָ וְלִקְטְךָ קִצְרֶךָ לֹא תִלְקֹט, לְעֵנִי וְלִגְרַתְּ תֵּעֹזֵב אֹתָם.

בדרך ההלכה, המילים הללו מתפרשות כתוספת הבהרה. בלשונו של הרמב"ם¹¹: "עבר וליקטן, אפילו טחן ופאה, נותן לעניים, שנאמר: לעני ולגר תעזוב אותם". כלומר, התורה מתייחסת כאן למקרה של "היה ו...". חקלאי שלא הצליח להתגבר על הקושי ואסף גם את הלקט או קצר את כל השדה, לא נפטר מחובתו אלא צריך לתת לעניים תבואה בשיעור מוערך של ה"לקט" וה"פאה" שהיה עליו לתת.

אבל בדרך הפשט, רש"י מפרש את הפסוק בצורה שונה¹²:

תֵּעֹזֵב - הֵנַח לְפָנֵיהֶם וְהֵם יִלְקְטוּ, וְאִין לָךְ לְסִיעַ לְאַחַד מֵהֶם.

התורה בעצם מנחה כיצד לקיים את המצווה: "לעזוב", להניח ולאפשר לעניים לקחת בעצמם, מי שרוצה כמה שרוצה, בלי שהחקלאי עצמו יהיה מעורב בחלוקה.

כאמור, הפרט הזה מעמיק עוד יותר את הייחודיות של מצוות לקט ופאה על כל נתינה אחרת לצדקה. נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

ההוספה "לעני ולגר תעזוב אותם" באה כדי להוסיף בפרט של שלמות הנתינה, וממילא שלילת ההנאה, על ידי הנותן. "תעזוב" - הנח לפניהם והם ילקטו, ואין לך לסייע לאחד מהם".

לא זו בלבד שאין ביד הנותן טובת הנאה בבחירה למי מן העניים לתת, אלא אין נתונה לו אפילו ההנאה לסייע בלקיטה, והעניים מלקטים זאת לבדם ממש! [...]

הנתינה "לעני ולגר" בלקט ופאה באופן של "תעזוב אותם", היינו שילקטו בעצמם ולא תהיה לנותן טובת הנאה שבנתינה להם, אינה פרט נוסף וצדדי במצוות לקט שכחה ופאה, אלא זהו גדר המצווה [...]

ומטעם זה גם מתאימה יותר ההשוואה "כאילו בנה בית המקדש" [.] שכן בבניין זה יש יגיעה שתכליתה הנאת כל אחד מישראל וכלל ישראל, ולא רק "כאילו" . הוא מקריב קורבנותיו לתוכו" - לטובת עצמו.

במצוות לקט ופאה, התורה לא רק מלמדת מה לתת (את מה שהזעת בשבילו), ולא רק מתי לתת (עוד לפני שדאגת לעצמך, תוך כדי מאמץ ועבודה), אלא גם איך לתת - לתת בשביל אחרים, ולא בשביל עצמך.

זו הצורה המיוחדת של נתינת הצדקה במצוות לקט ופאה: החקלאי עוזב את השליטה שלו על השיבולים הללו. הוא אפילו לא מקבל קרדיט על התרומה, לא הקדשה ולא "מי שבירך". הוא לא מחליט מי יקבל כמה, ולא עומדים אצלו בתור כדי לקבל "חלוקה" או נדבה.

בסוג נתינה כזה, יהודי לא רק מקריב את "חיי נפשו", לא רק מקדים את הנתינה לאחרים לפני הדאגה לעצמו, לא רק עובד קשה כדי לתת - הוא עושה עוד משהו: הוא נותן 'נטו', בלי שום

1. ולשונו "ואין לך לסייע לאחד מהם" הוא הפ' של "הנח לפניהם", שאין הכוונה שיניח לפניהם, ע"ד "והנחת בשעריך" דמעשר עני בראה שם (ראה לעיל הערה 42 [בשיחה המקורית] ובמשנה ראשונה שם). וראה ירושלמי פאה רפ"ד "תעזוב, הנח לפניהם תבואה בקשה כו". ועד"ז בתו"כ קדושים שם. ושם לפני"ז "הנח לפניהם והם יבזבוז". וראה לקמן בפנים סעיף יב [בשיחה המקורית].

ופשיטא שאין לדייק לשון רש"י "כל הנותן לקט שכחה ופאה לעני" ולומר שכוונתו שנותנו ביד (וראה במשכיל לדוד כאן ד"ה תעזוב) - כמו שלשון המשנה שם ד"פאה ניתנת במחומר, אף שהכוונה "הנח לפניהם". ז. כפשוטו לשון הרמב"ם שם ה"ח.

11. מתנות עניים, א, ג.

12. בסעיף יב בשיחה, הרבי מבאר שההבדל הפרשני הזה מוביל להבדל הלכתי בשאלה האם המצוות הללו יוגדרו כ"לאו הניתק לעשה". מומלץ לעיין בשיחה המקורית כדי לעמוד על הדברים בעיון.

אינטרס או רוח אישי.

זה מוסיף בהסבר לכך שנתניה כזו שקולה בעיני השם לא רק כהקרבנות קורבן, אלא גם כבניית בית המקדש:

כאשר אדם מקריב קורבן, זו אכן הקרבה - אבל בסופו של דבר, זה עניין אישי שלו. הוא מקריב אותו עבור עצמו, והקורבן קרב בעדו ולשמו.

ואילו לפועלים ששותפים בבניית בית המקדש אין שום רוח אישי בעניין. הם לא יקבלו לוח הנצחה ולא ירקמו את שמם על הפרוכת. להיות שותף בבניית בית המקדש פירושו לבנות בית של קרבת אלוקים עבור כל עם ישראל, ועבור כל יהודי בכל מקום שהוא.

כך בנתנית לקט ופאה, בעל השדה לא מרוויח כלום. הוא לא יכול אפילו לפרסם מודעה בעיתון ולערוך 'חלוקה'. הוא פשוט עוזב את מה שעד לפני רגע היה שלו, ומאפשר לאחרים להיות הבעלים הבלעדיים.

ואצלנו?

כאשר יהודי מחליט לתרום טיפול רפואי שעולה הון רב, או כאשר אדם שבקושי סוגר את החודש שם מעטפה עם כסף לשכנים, יש כאן הקרבה גדולה וקושי בעצם הנתניה, אבל יחד עם זאת מעורבת כאן גם תחושה נעימה, משום שהוא מודע לבעיה שהוא פותר, הוא יכול לראות את התוצאות בעיניו ולשמוח מהן. הנתניה ממלאת אותו בסיפוק, באושר ובתחושה עילאית של "עשיתי את המעשה הנכון".

אך יש נתניה מסוג אחר. כשיהודי נותן את הכסף ואפילו לא עוקב אחריו ולא יודע מה קורה איתו. לא מנפיקים עבורו אלבום הוקרה ואפילו לא מכתב תודה, ולא מזכירים את שמו ונותנים לו "ישר כוח". כאן האדם מתעלה על עצמו לגמרי, הוא באמת לא מרוויח כלום. הוא נותן צדקה אך ורק כי הוא יהודי עובד השם שרוצה לעשות את רצון השם, ומתוך כך לתת לכל יהודי שצריך.

נדגיש שוב. אין הכוונה לכך שכל נתנית צדקה צריכה להיות כל כך חסרת פניות לחלוטין. בוודאי שיש עניין גדול במעורבות הקהילתית, בעזרה מתוך אמפתיה ולתרום למטרות קרובות ללב, ואף חשוב להיזהר שהכסף אותו אנו מעניקים לא ישמש למטרות שליליות, חלילה. אבל העיון במצוות לקט ופאה כן נותן לנו מושג, שאיפה והבנה לנתניה מושלמת ואידיאלית, ללא כל טובת הנאה.

לתת ולשכוח¹³

"ר' שלום מרדכי, באתי לומר לך תודה. הבעיה נפתרה, הניתוח הצליח", ניגש יהודי לבשר בהתרגשות לנגיד החסידי ר' שלום מרדכי רובשקין, הבעלים של מפעל הבשר הכשר הגדול בארצות הברית, תוך כדי שהוא לוחץ את ידו בחמימות.

"תזכיר לי מי אתה", שאל הנגיד.

"ר' שלום, אתה לא מזהה אותי? לפני חודשיים נכנסתי אליך למשרד לבקש עזרה. אתה שמעת את הסיפור שלי, וללא היסוס נתת לי מיד מעטפה שמנה ובה עשרות אלפי דולרים, מעטפה שהכנת מבעוד מועד כדי לשלם לספקים..."

"אינני זוכר סיפור כזה", אמר ר' שלום מרדכי, "אבל אני שמח שמצבך הוטב, תמיד תבשר בשורות טובות", ובחיוך פטר את אותו יהודי לשלום.

לאנשים שעמדו מסביב והתפלאו על השיחה המוזרה, הסביר ר' שלום מרדכי: "כלל חשוב מנחה אותי בחיים: את מה שנתנו לך - תזכור תמיד. מה שאתה נתת לאחרים - עליך לשכוח מיד!"

הפך הטבע

נסכם את המעלות המיוחדות של מצוות לקט ופאה על נתנית צדקה 'רגילה': זו נתניה של "חיי הנפש", של משהו שהשקיעו בו עמל ועבודה רבה; זו נתניה לאחרים עוד לפני הדאגה לעצמך, תוך כדי העבודה ומתוך מאמץ; זו נתניה למען הזולת נטו, בלי שום טובת הנאה.

כפי שראינו, מכל זה אנו למדים מהי נתנית צדקה אמיתית ומושלמת. אך מעבר לשיעור המופלא ב"כיצד נותנים", מה שלמדנו כאן משרטט לנו יסוד כללי בכל עבודת השם.

נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

ומכאן למדנו גם הוראה [.] כמה נוגעת ה"אתכפא" כלפי עצמו [.] עד כדי כך, שדווקא מצד קיום מצוות לקט כו' באופן ההפוך מן הנדרש מצד הטבע על פי התורה (כבצדקה סתם, שנותן אדם

13. הסיפור על פי עדות של אדם שנוכח בעצמו בשעת מעשה.

לזה קורא אדמו"ר הזקן בתניא¹⁴ במילה אחת: "אַתְּפִּיָּא". לכפות ולהכריח את עצמנו לעשות את רצון השם, גם כאשר אין לנו חיבור פנימי, דווקא כאשר זה קשה. בתורת הקבלה מוסבר, שדווקא כאשר יהודי עובד את השם מתוך כפייה עצמית, ב"אתכפיא", הוא מוריד שפע עצום לכל העולמות, הרבה יותר מאשר בשעה שהוא מרגיש 'בפנים' וטוב לו והוא מאושר לקיים את המצוות. מצוות לקט ופאה מלמדות אותנו לא לפחד מכך שלפעמים אנו מרגישים קושי וחוסר חיבור בעבודת השם. שכן דווקא אז, כשאר אנו מקיימים בכל זאת את רצון השם, הרי "מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב עליו קורבנותיו בתוכו!" ולסיום:

וכאשר עוסק אדם בעבודה [זו], הנה מתוך "מעלין עליו כאילו", באים לידי בניין בית המקדש כפשוטו, "ושם נעשה לפניך . . . כמצוות רצונך" - בבית המקדש השלישי שייבנה במהרה בימינו ממש.

לעניים הקרובים תחילה"), "מעלין עליו כאילו בנה בית המקדש והקריב עליו קורבנותיו בתוכו".

בדרך כלל, תורת החסידות שמה דגש על החיבור של האדם במוחו וליבו לעבודת השם. להבין את משמעות הדברים, את היוקר של מצווה, לאהוב את הקדוש ברוך הוא ולקיים את מצוותיו מתוך שמחה והתלהבות, כשכל התובנות והרגשות שלנו מלאים באור אלוקי ובחיות של קדושה.

אבל בחסידות אנו לומדים גם על הצד השני של המטבע. על החשיבות של עשיית מצווה וקיום רצון השם גם כשזה קשה, כשאנו לא חשים חיבור ושמחה; על היוקר של תפילה ברצינות גם בבוקר שבו קמנו עייפים וטרודים; על כמה עומק ונשמה יש בהשתתפות בשיעור תורה גם כאשר הלב מושך למקום אחר; על אילו תעצומות אלוקיות יש כשיהודי מתאפק ולא אוכל בלי כשרות מיוחדת, למרות שיכולים להיות לו הרבה הסברים טובים מדוע להסתפק בפחות.

ח. שו"ע יו"ד סרנ"א ס"ג.

ט. ראה לקו"ד שם מאמר אדה"ו "כל ענין החסידות הוא לשנות טבעי' מדותיו" - והרי ביאת המשיח תלוי' בהפצת המעיינות (חסידות) חוצה.

14. פרק כו. ועוד.

ב"ה

חב"ד
כל הלב לכל אחד

צעירי
אגודת
חב"ד

לפרטים

קהילת המפיצים של עלוני חב"ד

מרחיבים את הפצת המעיינות
ומנגישים את העלונים השבועיים לכולם

באהבה וכבוד ובדרכי נועם

תלמידי רבי עקיבא היו תלמידים נאמנים לרבים ועובדי ה' באמת. מה הביא אותם לטעות ש"לא נהגו כבוד זה בזה"? וכיצד אנחנו יכולים ללמוד מכך להנהיג אתנו? - מכתב מיוחד "לכל התלמידים והתלמידות המשתתפים בפעולות יום הסגולה ל"ג בעומר"

תלמידים ראויים לשמם

ידוע סיפור הגמרא בנוגע לל"ג בעומר, אשר תלמידי רבי עקיבא מתו משום שלא נהגו כבוד זה לזה, וביום הל"ג בעומר פסקו מלמות.

כמו כל סיפורי התורה, שגם הם לא סתם סיפורים אלא חלק מהתורה, ומשמעות הדבר היא שתכליתם של סיפורי התורה היא ללמד אותנו הוראה לחיים - יש גם בסיפור האמור על דבר תלמידי רבי עקיבא הוראה לכל אחד ואחת מבני ישראל, ובפרט התלמידים והתלמידות שליט"א.

וכדי להבין מהי ההוראה עבורנו מסיפור פטירתם של תלמידי רבי עקיבא, יש לפתוח בהקדמה:

כיוון שהגמרא מעידה שהם "תלמידי רבי עקיבא", הרי מובן שהם היו ראויים לתואר זה. היינו, שלא רק שמבחינה עובדתית הם למדו תורה מרבי עקיבא אלא שהם היו תלמידיו של רבי עקיבא במובן המהותי, שהם חיו על פי דרכו, כלומר שהם למדו תורה באופן שהורה להם התנא הגדול והחכם הדגול רבי עקיבא, לימוד בהתמדה ושקידה, וקיימו מצוותיה במסירת נפש.

מזה מובן שמה שלא נהגו כבוד זה לזה, לא היה זה מחמת דברים של מה בכך שעוררו ויכוחים ומחלוקות ביניהם שהגיעו עד כדי יחס לא מכבד ופוגע, חס ושלום, אלא היה להם יסוד וטעם בזה [היה מניע ערכי מנומק להתנהגות הזו], ולא סתם אלא בהתאם לערך ולרמה שלהם בתור "תלמידי רבי עקיבא".

אמת ללא פשרות

והביאור בזה הוא על פי מה שאמרו חכמינו זיכרונם לברכה שאין דעותיהם של בני אדם שוות. שמזה מובן שגם בעבודת השם יתברך, בלימוד התורה וקיום המצוות, בני האדם אינם שווים. וכך

אצל תלמידי רבי עקיבא, היה שוני ביניהם: אצל האחד כל זה בא בעיקר מתוך אהבת השם, אצל השני הוא בעיקר מתוך יראת השם, ואצל השלישי הוא בעיקר מתוך קבלת עול [ציזיות והתמסרות לקיום רצון ה'] וכולי - אף שכמובן ופשוט, בנוגע למעשה אין חילוק [הבדל] ביניהם, וקיימו התורה ומצוות במילואם ובשלמותם.

ובהיותם תלמידי רבי עקיבא, הרי בוודאי שהיו אנשי אמת, זאת אומרת שעבודתם הייתה באמיתיות ובפנימיות שהחדירה [שחדרה] כל תוך-תוכם, ולכן הם עבדו את ה' בהזדהות מוחלטת באופן שדווקא דרכם שלהם נראתה להם הנכונה באמת, ומי שלא הגיע למדרגה זו הרי, לפי דעתם, חסר הוא בשלמות.

והיות שהיו תלמידי רבי עקיבא שאמר "ואהבת לרעך כמוך - זה כלל גדול בתורה", הם לא הסתפקו בזה שכל אחד בעצמו הלך מחיל אל חיל [שגשג והתקדם] בדרכו העולה בית א-ל תוך התעלמות מדרכם השונה של התלמידים האחרים, אלא השתדלו גם כן להשפיע על חבריהם שגם הם יעבדו את השם באופן זה דווקא כמוהם.

ומאחר שבני האדם שונים בטבעם וכך זה גם בדרכם בעבודת ה', ההבדלים בין תלמידי רבי עקיבא באופן עבודת ה' יחד עם הרצון של כל אחד מהם להשפיע על חבריו ללכת בדרכי האמיתית והנכונה כפי שהוא רואה אותה, יצרו את ההתנהגות של "לא נהגו כבוד זה בזה". כי אלה שהמשיכו לעבוד את ה' בדרכ שלהם ולא קיבלו הדבר, חבריהם לא יכלו לנהוג בהם כבוד ככל הדרוש מתלמידי רבי עקיבא.

מכך מובן שההתנהגות הזו נבעה דווקא בגלל היותם תלמידי רבי עקיבא, שלמדו תורה בהתמדה וקיימו את המצוות במסירות נפש, ומתוך היותם אנשי אמת וגם אוהבי ישראל שרצו להשפיע על

להשפיל את עצמי?

רבי מאיר אומר: הוי ממעט בעסק ועסוק בתורה, והוי שפל רוח בפני כל אדם, ואם בטלת מן התורה, יש לך בטלים הרבה כנגדך, ואם עמלת בתורה הרבה, יש שכר הרבה לתן לך

(פרק ד, משנה י)

יש שתי גרסאות במשנה: "הוי שפל רוח בפני כל אדם", ו"הוי שפל רוח בפני כל האדם". מדוע בחר אדמו"ר הזקן את הגרסה הראשונה? ומה משמעות ההבדל בין הגרסאות?

ישנן שתי דרכים להגיע לשפלות רוח בפני כל אדם. הדרך הראשונה היא שהאדם יתבונן בזה שאפילו אם הוא אדם נעלה, הוא איננו מושלם, וכי הוא זקוק ליתרון המיוחד שיש לכל אחד אחר כדי שישלים אותו, מפני שעם ישראל הוא כמו גוף אחד שכל איבר בו נחוץ וחיוני. והדרך השנייה היא שהאדם יתבונן בזה שהוא גרוע אפילו מאדם רשע, משום שנסיבות החיים של הרשע הן שהובילו אותו לאן שהגיע, ואילו לו עצמו אין צידוקים ולכן הוא גרוע יותר.

יש הבדל בתוצאה בין שתי דרכי ההתבוננות הללו. ההתבוננות השנייה מעוררת באדם שפלות רוח אפילו מול גוי, משום שאפילו מי שאינו יהודי יכול להיות טוב במשהו, ולמעשי הרעים יכולים להיות הסברים. אך ההתבוננות הראשונה מעוררת שפלות רוח רק מול יהודי, כי היא מדגישה את היותם של כל היהודים חלק משלם אחד.

לפי זה, שתי הגרסאות רומזות לשתי דרכי ההתבוננות: כאשר אומרים "כל אדם", הכוונה היא ליהודים בלבד, כמו שאמרו חז"ל "אתם (בני ישראל) קרויים אדם" - מתאים להתבוננות הראשונה. אך כשאומרים "כל האדם", המשמעות היא כללית יותר, כלומר כל אדם באשר הוא אדם - מתאים להתבוננות השנייה. זו גם הסיבה לכך שאדמו"ר הזקן בחר את הגרסה "כל אדם", ובכך הורה לנו להעדיף את ההתבוננות הראשונה. בעוד ההתבוננות השנייה מדכאת ומעציבה את האדם כי היא מדגישה את שפלותו, הדרך הראשונה מעוררת באדם ענווה אבל לא גורמת לאדם לחשוב שהוא חסר ערך. לכן בחר אדמו"ר הזקן בגרסה הראשונה, כי את עבודת ה' צריך לבצע בשמחה.

(לקוטי שיחות, כרך ד, עמוד 1212. ביאורים לפרקי אבות, עמוד 201)

ירידה זו צורך עלייה

שעל פרחך אתה נוצר, ועל פרחך אתה נולד, ועל פרחך אתה חי, ועל פרחך אתה מת, ועל פרחך אתה עתיד לתן דין וחשבון לפני מלך המלכים, הקדוש ברוך הוא (משנה כב)

מדוע "על כורחך אתה חי"? הנשמה יודעת שעליה לרדת לעולם הזה ושזהו רצון הקדוש ברוך הוא, אך הירידה הזו כרוכה בצער וייסורים גדולים. היא יוצאת מאוצר הנשמות, מוליכים אותה דרך גן עדן ואחר כך מעבירים אותה דרך הגיהנום, וכך היא מתוודעת למהותו המגושמת והחומרית של העולם הזה, וזה מעורר בה את הצער הגדול על כך ש'דוחפים' אותה לעולם ירוד ופראי כזה, ולהיכנס לתוך גוף שהוא שק בשר ועצמות עם דם רותח...

אך למרות גודל הצער והייסורים שבירידת הנשמה למטה, כדאי הדבר בשביל העלייה שאחרי הירידה. דווקא על ידי הירידה למטה, הנשמה מתעלה לדרגה גבוהה ונעלה הרבה יותר מזו שהייתה בה לפני הירידה. כשם שהירידה היא ירידה עצומה, כך גם העלייה שבאה בעקבותיה היא עלייה עצומה.

ניתן לשער כמה גדול ועמוק הצער של הנשמה אם אחרי כל הייסורים לא מתמלאת התכלית שלשמה ירדה הנשמה. ולכן, כאשר מתבוננים בכך, מתעוררים לנצל כל רגע להגשים את תכלית ירידתה של הנשמה לעולם הזה ולקיים את רצון הבורא בחיים היומיומיים.

(תורת מנחם, כרך י, עמוד 195)

"נרוצה" // מאמר "וספרתם לכם" – ספר המאמרים תשי"א

על מה רומזות המילים "ממוחרת השבת"? מדוע הפסוק פותח ב"משכני" בלשון יחיד ומסיים ב"נרוצה" בלשון רבים? ומה הערך המוסף שמביאה עימה הנפש הבהמית? – ספירת העומר במבט חסידי

— א —

מדוע נכתב "ממוחרת השבת" דווקא?

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה [שבע שבתות תמימות תהיינה]"¹.

אך צריך להבין מה שכתוב "וספרתם גו" ממחרת השבת: דלכאורה, כיון שהפגנה בזה היא ממחרת הפסח², הנה ליה למימר [= הנה צריך לומר] "ממחרת הפסח", ולמה נאמר "ממחרת השבת"?

ובפרט שהצדוקים טעו ואמרו שהפגנה היא ממחרת שבת בראשית, וחכמי ישראל היו צריכים להתנפח עמם ולהביא ראיות שפגנת הפסח היא למחרת הפסח – ואם כן, למה לא נתפרש בכתוב "ממחרת הפסח", אלא נאמר "ממחרת השבת"?

— ב —

ספירת העומר – בירור הנפש הבהמית

ויבין זה בהקדים באור כללות ענין ספירת העמר:

דהנה איתא במשנה³ "כל המנחות באות מן החטין, וזו (מנחת קנאות) באה מן השעורין, וכן מנחת העמר באה מן השעורין".

והנה, הטעם שמנחת קנאות באה מן השעורין, מאכל בהמה, מבאר במשנה שם, כשם שמעשיה מעשה בהמה, כך קרבנה מאכל בהמה⁴.

אך עדין צריך באור: למה נשתנתה מנחת העמר מכל המנחות, שבאה מן השעורין דווקא?

ידוע הבאור בזה, שזהו לפי שהעבודה דמנחת העמר הוא ענין ברור נפש הבהמית.

ובאור הענין, דהנה הגלוי שהיה ביום א' דחג

הפסח היה בבחינת אתערותא דלעילא מצד עצמה. וכמו שכתוב⁵ "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על החר הזה", הינו, שענין העבודה מלמטה למעלה התחיל לאחר יציאת מצרים, ואלו ביציאת מצרים היתה ההתעוררות מלמעלה למטה.

תחילה "משכני", ואחר כך "אחריו נרוצה"

וזהו מה שכתוב⁶ "משכני אחריך נרוצה הביאני המלך חדריו גו":

"משכני" קאי על הגלויים דיציאת מצרים, שהיו בדרך אתערותא דלעילא, "שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים [הקדוש ברוך הוא וגאלם] כו"⁷, והינו, שישאל מצד עצמם היו משקעים במ"ט שערי טמאה⁸, אלא "שנגלה עליהם כו", שזהו ענין "משכני", מלמעלה למטה.

וזהו גם מה שכתוב "משכני", לשון יחיד, כי הגלוי מלמעלה פעל הנה רק בנפש האלקית, שרק נפש האלקית מרגשת הגלוי מלמעלה, אבל נפש הבהמית נשארה במעמדה ומצבה.

וזהו גם מה שכתוב⁹ ביציאת מצרים "כי ברח העם", ומבאר רבנו הזקן¹⁰, דלכאורה הוא תמוה: למה היתה כזאת? וכי אילו אמרו לפרעה לשלחם חפשי לעולם, לא היה מכרח לשלחם? – אלא מפני שהרע שבנפשות ישראל עדין היה בתקפו כו', והינו, דכיון שהגלוי מלמעלה פעל הנה רק בנפש האלקית, מה שאין כן נפש הבהמית נשארה בתקפה, הנה מצד נפש הבהמית הוצרך להיות ענין החפזון והבריחה.

וכל זה הוא לפי שהגלוי דיציאת מצרים היה

4. שמות ג, יב.

5. שיר השירים א, ד.

6. הגדה של פסח פיסקא 'מצה זו'.

7. זהר חדש ריש פרשת יתרו. ועוד.

8. בשלח יד, ה.

9. תניא פרק לא.

1. אמור כג, טו.

2. שם סה, ב.

3. סוטה יד, א.

“אני ולא מלאך” – נתינת הכוח לעבודתם של ישראל

והנה, בשעת יציאת מצרים היתה האתגרויות דלעילא על הענין ד”כי ברח העם” ועל פללות ההכנה למתן תורה, בכח זה ש”נגלה עליהם מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא וגאָלם”,

וכמאמר בעל ההגדה¹⁰ “אני ולא מלאך, אני ולא שרף, אני ולא השליח, אני הוא ולא אחר” – הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו.

והיננו¹¹, דכין שיהיו שקועים במ”ט שיערי טמאה, הנה אם היה בא מישוהו אחר, אפלו מהדרגות היותר נעלות בקדשה, הרי לא זו בלבד שלא היה יכול להוציא את בני ישראל משם, אלא אדרבה יכו’,

ולכן הוצרך לבוא דוקא מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא בעצמו, שאין לו שיכות כלל לסדר השתלשלות, שזהו מה שכתוב¹² “ופסח הוי’”, שהוא ענין הדלוג למעלה מסדר השתלשלות.

“ממוחרת השבת” – גילוי שלמעלה מ’השתלשלות’

וכמו כן, כאשר נתנה לבני ישראל מצות ספירת העמר על כל הזמנים כלם, אזי נאמר להם שהנתינת כח שיוכל להיות “וספרתם לכם”, שכל המ”ט יום יהיו ספורים, מבירים ומזככים, הרי זה “ממחרת השבת”, מבחינה שלמעלה לגמרי מסדר השתלשלות אפילו בדרגות שבקדשה, למעלה גם משבת שמקדש א וקיימא [= מקודשת מעצמה].

וכאשר נמשך “ממחרת השבת”, ונעשית העבודה ד’וספרתם לכם”, אזי באים סוף כל סוף ל”הביאני המלך חדריו”, דקאי על מתן תורה, שאז היה הענין ד”אנא נפש פתבית יתבית”¹³ [= אני את עצמי פתבתי ונתתי], שנתן לנו עצמות ומהות אין סוף ברוך הוא.

בדרך מלמעלה למטה, ואלו ישראל מצד עצמם לא היו כלים לזה, ולכן נרגש הגלוי בנפש האלקית בלבד.

אמנם לאחר הגלוי דיציאת מצרים היה ענין ספירת העמר, שהוא ענין העבודה למטה למעלה,

ועל זה נאמר “אחריו נרוצה” – הינו, שאין זה באפן ד”משכני”, מלמעלה למטה, אלא באפן שהריצה היא מעצמו, שזהו העבודה בדרך מלמטה למעלה.

וכיון שהעבודה היא מלמטה למעלה, הרי זה שיה גם נפש הבהמית, ולכן נאמר “נרוצה”, לשון רבים, שזה פועל הנה גם בנפש הבהמית.

שיתוף הנפש הבהמית פועל “מרוצה”

והנה גם הדיוק “נרוצה”, מלשון מרצה דוקא – כי כאשר העבודה היא גם מצד נפש הבהמית הרי זה בדרך מרצה, כי טבע הנפש הבהמית הוא שכאשר נמשך לאיזה דבר הרי זה אצלו בדרך מרצה דוקא.

והינו, שאצל הנפש הבהמית לא שיה ענין של הליכה לאט לאט, כי אם בדרך מרצה. וממה נפשך: או שאינו נמשך כלל לעניני אלקות, או שנמשך אליהם בדרך מרצה (והינו, שכאשר פועלים עליו להיות נמשך לאלקות, הרי זה נעשה אצלו בדרך מרצה).

ועוד זאת, שכאשר נפש הבהמית נמשך לאלקות בדרך מרצה, הרי זה פועל ענין המרוצה גם אצל נפש האלקית,

והינו, נפש האלקית מצד עצמה אין בה ענין המרוצה, והמשיכה שלה לאלקות היא במדידה והגבלה, אבל על ידי הנפש הבהמית נתוסף בה תוספת אור, שנעשה בה ענין המרוצה, למעלה ממדידה והגבלה.

והנה אומרו “נרוצה”, לשון רבים, שענין המרוצה הוא (לא רק אצל נפש הבהמית, אלא) גם אצל נפש האלקית.

וכללות הענין ד’אחריו נרוצה” קאי על העבודה דברור נפש הבהמית, שזהו פללות העבודה דספירת העומר שהיא בדרך מלמטה למעלה.

וזהו ההכנה להענין דמתן תורה, “הביאני המלך חדריו”.

10. פסקא “ויציאנו”.

11. סידור הארז”ל לקוטי תורה צו יב, ג, ועוד.

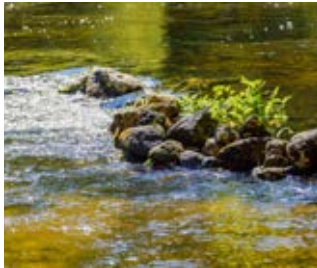
12. בא יב, כג, ובפירוש רש”י.

13. שבת קה, א כגירסת העין יעקב.

שולחן שבת חסידי

התוועדות משפחתית
לשולחן שבת

מהיכן ה'עשירות'?

מה הייתה הסיבה לשינוי ההסבר בשיחת הקודש של הרבי בפני הילדים? מה הפך את רבי עקיבא מעני מרוד לעשיר מופלג? ואיך גם ה'עשירות' היא בעצם "לשמה"? – סיפור 'המים והסלע' מזווית פחות מוכרת

ה'פאראד' הראשון

יותר, על פי פנימיות העניינים. באופן לא שגרתי, הרבי ביקש להגיה את השיחה שנשא בפני הילדים, ואף צירף עותקים ממנה למכתבים שנשלחו לאנשים שונים באותה תקופה. במכתב לשליח במרוקו, הרב שלמה מטוסוב, אף ביקש הרבי שהשיחה תודפס ותופץ בין התלמידים, כיוון ש"המוסר השכל מזה נוגע לכל השנה כולה". הרבי אף הוסיף וכתב כי "כדאי שידיפסו מספר טופסים מזה על נייר מיוחד ובכריכה מיוחדת, שתינתן בתור פרס לאלו התלמידים המצטיינים".

בקטעים שלפנינו נעסוק במסר מיוחד, מתוך אותן שיחות קודש של 'פאראד' ל"ג בעומר הראשון.

כינוס הילדים של ל"ג בעומר (ה'פאראד') זכה להיות מבין האירועים הבולטים בחצרות קודשנו במהלך השנים. הכינוס הראשון שנערך בהשתתפותו של הרבי, במהלך שנות הנשיאות, היה בשנת תשי"ג.

הילדים התקבצו בחצר בנין 770 (במקום בו ניצב כיום ה'זאל' - האולם הגדול), ונעמדו בסדר מופתי ומרשים. הרבי יצא אל המרפסת המשקיפה על החצר, ביקש מהקהל לנגן את הניגון "אני מאמין", ולאחר מכן נשא שיחה מיוחדת בפני הילדים.

לאחר סיום הכינוס, נכנס הרבי לתפילת מנחה, ובסיומה פתח בשיחה נוספת בפני החסידים שנכחו במקום. הרבי הסביר כי בשיחה שנשא בחוץ התוכן היה מותאם עבור הילדים, ועתה הוא יחזור על אותן הנקודות בביאור רחב ומעמיק

המים והסלע

והמים הם רכים ונוזליים; ובכל זאת, כאשר המים מתמידים ליפול טיפה אחר טיפה, יום אחר יום, הם מצליחים בסופו של דבר לפצח ולחקוק את הסלע.

כיוון שכך, הסיק רבי עקיבא, נכון הדבר גם לגבינו: אם יחליט ללמוד תורה בכל רצונו ויתמיד בלימודו בעקביות, ללא הרף, אין ספק שבסופו של דבר התורה תחדור לליבו. ואכן, בכוחה של אותה החלטה והתמדה, הפך רבי עקיבא להיות גדול התורה בדורו.

נקודת המפנה בחייו של רבי עקיבא, כפי שמספרים חז"ל, הייתה בעת שראה את טיפות המים שיורדות על גבי האבן, ומצליחות לחדור ולחקוק בה.

ההחלטה של רבי עקיבא ללכת וללמוד תורה, עמדה בפני חששות כבדים: האם בגילו המתקדם ובמצבו הכלכלי הדחוק הוא מסוגל בכלל להצליח? אך כאשר הוא רואה את האבן והמים, מתבונן רבי עקיבא במחזה ועורך 'קל וחומר' לעצמו: האבן היא מוצקה וקשה מאין כמוה,

השתקפות באבן

באותה עת: הנבראים בעולם 'מקוטלגים' בארבע קטגוריות,

כאשר רבי עקיבא מתבונן באבן החקוקה, הוא מוצא בה סוג של השתקפות למצבו האישי

בתפילה בכל יום: "אשרינו מה טוב חלקנו... ומה יפה ירושתנו". בביטוי "ירשתנו", הכוונה היא לירושה רוחנית פנימית שאותה קיבלנו מהאבות הקדושים.

כאשר יהודי, בן אברהם, יצחק ויעקב, ניגש ללימוד התורה ולעבודת השם, הוא נהנה מ'שייכות מוקדמת', מסיוע רוחני שקיים אצלו מכוח אותה ירושת אבות. אך רבי עקיבא, בהיותו בן גרים, חש את עצמו נחות כמו האבן, ללא ה"ירושה" והסיוע המשמעותי הזה.

עובדה זו, העמידה את רבי עקיבא בפני שאלה משמעותית: האם במצבי זה, ללא 'גב' רוחני מכוח האבות, אוכל ללמוד תורה ולזכות להצלחה?

בהתאם למידת החיות שפועמת בהם: 'דומם, צומח, חי ומדבר'. האבן, כידוע, ממוקמת בדירוג הנמוך, הדומם, בו החיות האלוקית המקיימת את הנבואה היא במינון הפחות ביותר. מעבר לכך, בכתבי תורת החסידות אנו רואים, שכאשר רוצים להביא דוגמא לנבואה הנחות ביותר, האבן היא זו שנבחרת לשם כך; היא ה'דוממת' ביותר, שבה החיות האלוקית הכי פחות ניכרת ונוכחת.

רבי עקיבא מביט על האבן ומבין כי באופן די דומה, גם הוא נמצא לכאורה במקום כזה - מקום נחות ביותר ביחס לשאר חלקי עם ישראל.

הסיבה לכך נעוצה בעובדה שרבי עקיבא היה 'בן גרים'. להיות גר צדק זו אומנם מעלה עצומה, אך בהחלט מדובר גם באתגר. אנו אומרים

מים של תשובה

מכך הסיק רבי עקיבא, כי גם במצב כמו שלו, בעומדו בנקודה ה'נמוכה ביותר', בדוגמת האבן - הרי שהתורה, שנמשלה למים, מביאה גם אליו את ההזדמנות להתחבר אל ה'גבוה ביותר'.

דבר זה משמש כמובן מסר חשוב גם עבור כל אחד מאיתנו: גם אם לעיתים אנו מרגישים קטנים ורחוקים, זו כלל אינה סיבה לחשש או לייאוש חלילה. ה'מים' באים עד אלינו. עלינו רק להתמיד בלימוד התורה, להתקדם שלב אחר שלב, ובסופו של דבר - ההצלחה מובטחת.

את המענה לחששותיו, מקבל רבי עקיבא מטיפות המים שנוטפות על האבן:

המים מתאפיינים בכך שהם 'יורדים' ממקום גבוה למקום נמוך. בכל נקודה שנניח אותם, הם תמיד ישאפו לרדת עוד ועוד, ולהגיע עד לנקודה הנמוכה ביותר אליה הם מסוגלים להגיע.

במובן הרוחני, המים מסמלים סוג של 'גשר' שמחבר בין ה'גבוה' וה'נמוך'. המים נובעים מה'מקום הגבוה', ויורדים כפי שהם עד לנקודה הנמוכה ביותר ('האבן'), ובעצם מביאים גם אליה את החיבור ל'גבוה ביותר'.

עשירות כפולה

אך ברגע שרבי עקיבא התייגע והתמיד בלימוד התורה, הוא הצליח להגיע ל"עשירות רוחנית" עצומה, שאף עולה על ה"עשירות" שקיימת ב"ירושה" אצל בני אברהם, יצחק ויעקב - עד שכל התורה שבעל פה שקיימת בידינו עברה דרכו ("כולהו אליבא דרבי עקיבא")! כתוצאה מהעשירות הרוחנית העצומה שקנה בעמלו, השתלשל הדבר גם בגשמיות, בעשירות גדולה כפשוטה.

המהפך בחייו של רבי עקיבא לא הסתכם רק בעולם הרוחני. הוא חווה גם שינוי קיצוני במישור הגשמי: מעוני מחפיר לעשירות מופלגת.

תורת החסידות מלמדת שכל מציאות גשמית היא השתלשלות וביטוי של מצב רוחני. בתחילת הדרך היה רבי עקיבא "עני" ברוחניות - לא הייתה לו את אותה "ירושה" מאבות האומה, שאדמו"ר הזקן מתאר אותה בספר התניא כ"הון עתק" שיהודי יורש ללא עמל. וזו הסיבה לכך שגם בגשמיות היה רבי עקיבא עני מרוד.

עשירות "לשמה"

במהלך ה'פאראד', וחלק שני נאמר בפני ציבור החסידים לאחר תפילת מנחה. הרבי עצמו עמד <<< המשך בעמוד 31

כפי שצוין, הרבי נשא את תוכן הדברים בשני חלקים נפרדים: חלק אחד נאמר מול הילדים

יום שישי

יד אייר – פסח שני

ערבית¹². גם הנשים עורכות התוועדויות בל"ג בעומר¹³.

- נהגו לאכול ביצים קשות בל"ג בעומר¹⁴. בבית אביו של הרבי נהגו לאכול חרובים, לזכר החרובים שמהם ניזונו רשב"י ורבי אליעזר בנו בתקופת שהייתם במערה¹⁵.
- מי שמתאים לכך ייסע לציון רשב"י במירון¹⁶.

תהלוכות וכינוסי ילדים

- בל"ג בעומר נהגו לאסוף את הילדים, לספר להם על רשב"י ותלמידיו רבי עקיבא ועל משמעותו של היום, ואחר כך לצאת איתם לטיול אל השדה ושם לתת להם לירות בחץ וקשת, ולחלק להם ממתקים כדי לשמח אותם¹⁷.

- בימינו עושים זאת בתהלוכות ובכינוסים לילדים שעורכים בכל מקום ברוב עם ובפרסום גדול, עם שלטים וכרזות בנושאי יהדות וחינוך. הרבי עודד מאד את קיום התהלוכות והכינוסים, ואף השתתף בהן בעצמו בחלק מהשנים¹⁸.

- במידה ואין אפשרות לקיים את התהלוכה והכינוס בל"ג בעומר עצמו באופן הראוי, ניתן להשלים זאת בימים הבאים. אך יש לערוך במקום סיום מסכת כדי שהשמחה תהיה באופן המותר בימי הספירה¹⁹.

תספורת

- גם בל"ג בעומר לא מסתפרים.
- תספורת מצווה לילדים שיום הולדתם השלישי חל בין פסח לל"ג בעומר ('חלאקה'), מותרת²⁰, ויש לערוך אותה ביום ל"ג בעומר²¹.
- ילד שנולד בין ל"ג בעומר לערב חג השבועות,

- אין צורך להימנע מלשהות בירושלים ובקרבתה כדי להימנע מהחובה להקריב קורבן פסח, מאחר שבתנאים הנוכחיים אין לנו את האפשרות לבנות מזבח ולהקריב קורבן פסח¹.
- לא אומרים תחנון².

- בארוחה היום אוכלים מצה³, אך ניתן לקיים את המנהג גם היום בערב⁴.
- החל מתפילת ערבית של ליל שבת קודש, מי שלא בטוח האם אמר "מוריד הטל" או "ותן ברכה", לא צריך לחזור ולהתפלל⁵.

שבת קודש פרשת אמור

טו אייר

- לאחר תפילת מנחה אומרים פרק רביעי מפרקי אבות.

יום שני

יז אייר

- בתפילת מנחה לא אומרים תחנון⁶.

מנהגי ל"ג בעומר

- יש נוהגים להדליק נרות רבים בבית הכנסת. בארץ הקודש נהוג לערוך 'הדלקות' פומביות⁷.
- ל"ג בעומר הוא יום של שמחה גדולה⁸, ועורכים שמחה בכל לב ונפש⁹.
- ל"ג בעומר הוא עת סגולה להתעוררות והתחזקות בהפצת החסידות¹⁰, וביום זה יש להדגיש במיוחד את נושא אהבת ישראל¹¹.
- חסידים נהגו לשבת להתוועד בל"ג בעומר לפנות ערב, בין תפילת מנחה לתפילת

12. ספר-המנהגים.

13. אג"ק ח"ג עמ' מז וחי"א עמ' עט.

14. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רפ.

15. 'תורת-מנחם - התוועדויות' תשמ"ב ח"ג עמ' 1395.

16. 'שערי המועדים - ספירת העומר' סי' צד.

17. 'תורת-מנחם - התוועדויות' תשמ"מ ח"ג עמ' 1727, 'התוועדויות' תשמ"ז ח"ג עמ' 268. וראה התוועדויות תשי"א ח"ב עמ' 77. לקוטי שיחות כרך לו עמ' 122 הערה 5.

18. ראה המפורט ב'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רעו.

19. לקוטי 'משיחות' ט"ו אייר ו"ג בעומר 'התשמ"ו' סי' ב. לקוטי שיחות

20. ראה שו"ת ס"ר טצג. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רפ-ד.

21. מחצית-השקל ס"ק ג.

1. שערי הלכה מנהג או"ח ח"ב סי' ריג.

2. סידור אדה"ז שם.

3. אג"ק ח"ב עמ' שנב.

4. כך נהג הרבי ברוב השנים - הרה"ח ר"ל גרונר.

5. שו"ע אדה"ז סי' קיד סי' ג.

6. סידור אדה"ז לפני "למנצח... יענך".

7. ראה סי' בין פסח לשבועות פ"ח סט"ו ואילך. אג"ק ח"ח עמ' רסו.

8. 'התוועדויות' תשמ"ה ח"ג עמ' 1994.

9. אג"ק אדמו"ר ח"א (הוצאת קה"ת, ברוקלין תש"מ), עמ' קיו.

10. אג"ק כרך כ עמ' רכב.

11. 'תורת-מנחם - התוועדויות' תשמ"ו ח"ג עמ' 362, ועוד.

עורכים את תספורתו רק בערב חג השבועות²².

יום שלישי

חי אייר – ל"ג בעומר

• בתפילות היום לא אומרים תחנון²³.

• ביום זה מוסיפים באופן מיוחד בנתינת צדקה²⁴.

22. אג"ק כרך יב עמ' תמא (למי שנולד ב' אייר – 'אוצר' עמ' רס).

23. סידור אדמור"ז.

24. 'תורת-מנחם – התועדויות' תשמ"ה ח"ג עמ' 2017. וראה גם 'התועדויות' תשמ"ח ח"ג עמ' 319.

• כמו כן, הרבי עודד לתת לצדקה במספר 18 (ל"ג בעומר הוא יום ח"י באייר), לומר את מזמור ל"ג בתהלים, ולהוסיף בלימוד התורה בפרשת השבוע, ובפרט בשיעור היומי של יום זה²⁵.

• בל"ג בעומר נהגו למסור לרבי בקשות ברכה לזכות לילדים²⁶, ומשפחות רבות זכו להיפקד בזכות זה.

25. לקוטי-שיחות, כרך לב, עמ' 254.

26. ע"פ ספר-המנהגים עמ' 43, 'והיום יום' ל"ג בעומר.

<<< המשך מעמוד 12

חבריהם ללכת בדרך הנכונה.

שיעור לחיינו אנו

מהאמור מובן שסיפור הגמרא בנוגע לל"ג בעומר מלמדנו איך צריכה להיות הנהגת כל אחד ואחד מאיתנו. וההוראה היא בשלושה עניינים:

א) עבודת השם, לימוד התורה וקיום המצוות, מצוות שבין אדם למקום ומצוות שבין אדם לחברו, צריכה להיות עבודה תמה ואמיתית, ובחיות המחיה את כל האדם והנהגתו היום-יומית - כפי שהייתה עבודת ה' של תלמידי רבי עקיבא.

ב) זה כולל, כמוכן ופשוט, את מצוות ואהבת לרעך כמוך, שגם אותה צריך לקיים בחיות ובשלמות הכי גדולה - וגם את זה ממחישים תלמידי רבי עקיבא, באכפתיות וברצון החזק שלהם להשפיע גם על חבריהם לעבוד את ה' בדרך הנכונה בעיניהם.

ג) ויחד עם האמור, מכך שתלמידי רבי עקיבא בסופו של דבר לא נהגו כבוד זה בזה ואף נענשו על כך, אנו למדים שצריך וחייב אדם להביט בעין יפה על כל שומר תורה ומצווה ולנהוג בו כבוד גדול, גם אם אפילו דרכו היא לא דרכו הוא, כיוון שעובד ה' הוא וההפרש [ההבדל] ביניהם הוא רק שזה עובד מצד אהבת השם וזה מצד יראת השם וכולי.

כבוד לכל אדם

ועוד לימוד כלול בסיפור האמור, שאפילו

כשפוגשים מישהו שעדיין לא הגיע לעבודת השם כדבעי [כראוי], צריך לנהוג כבוד גם בו, בהתאם להוראת חכמינו זיכרונם לברכה במשנתם "והווי דן את כל האדם לכף זכות". זה נכון בכל מקרה כלפי כל יהודי גם אם איננו עובד את ה' כראוי, ובפרט שאפשר [שייתכן] שסיבת החיסרון שקיים באותו יהודי בתחום עבודת ה' לא תלויה בו, אלא שלא הייתה לו אפשרויות להתחנך על ברכי התורה והמצווה מצד סיבות בלתי תלויות בו לגמרי. ואדרבה, במקרה כזה לא רק שאין לנהוג באותו אדם בחוסר כבוד אלא שהרחמנות עליו גדולה יותר, וצריך להשתדל ביותר לעזור לו לעלות ביהדות, בתורה ומצוות, והעזר צריך להיות באופן הכי טוב, באהבה וכבוד ובדרכי נועם.

ויהי לנו לדוגמא התנא הגדול רבי שמעון בן יוחאי, של"ג בעומר הוא יום שמחתו, שאמר: "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין [מעונש על עבירות]". וכוונתו באמירה הזו היא שרצה לתת כל הזכויות שלו לטובתם של כל אלו שאין להם זכות משלהם, של כל העולם כולו - כולל אלה שלא ראם [ראה אותם] מימיו ומקומם בקצה העולם, על אחת כמה וכמה בנוגע לקרובים, חברים וידידים.

בברכה.

תשל"ג

הרבי לא השתתף בתהלוכה, בגלל מריבה שפרצה בין שניים מאנ"ש. הרבי הודיע על כך בצורה נחרצת בהתוועדות שנערכה במפתיע יום קודם לכן, בשבת. הרבי המשיך ואמר שהסיבה להתוועדות הפתאומית היא העובדה שלא ישתתף למוחרת בתהלוכה, ולכן יאמר כעת את השיחה שייעד להשמיע לילדים בתהלוכה.

תשל"ו

מתחילות להופיע בקביעות ה"הנחות", רשימה של דברי הרבי בהתוועדות.

תשל"ו

באופן חריג, הרבי משתתף בתהלוכה למרות של"ג בעומר לא חל באותה שנה ביום ראשון אלא ביום שלישי. הסיבה לכך הייתה הכרזתו של הרבי על שנה זו כ"שנת החינוך".

בבוקר ירדו גשמים עזים בכל ניו יורק, והיה חשך גדול שהגשם ישבש את מהלך התהלוכה. על אף מזג האוויר הסגרירי יצא הרבי אל הקהל, ובאורח פלא בשכונת קראון הייטס בלבד לא ירד גשם כלל במשך כל התהלוכה.

בשיחה הרבי הוסיף עוד שישה פסוקים ומאמרי חז"ל על מה שכבר בחר בראש חודש אייר, ויחד הם התפרסמו בתור "י"ב פסוקים ומאמרי חז"ל".

תש"מ

באופן חריג, בעת התהלוכה הרבי אמר שיחה ברוסית.

תשמ"ו

בהתוועדות ל"ג בעומר שרו את הניגון "ווי וואנט משיח נאו" (אנו רוצים משיח עכשיו) במשך כשעה וחצי.

תש"נ

הרבי חילק למשתתפים ולמשתתפות בתהלוכות ל"ג בעומר, באמצעות המדריכים והמדריכות, מטבע כסף מיוחדת כמזכרת. בצד אחד הוטבעו צורת בניין 770 והכיתוב "הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד * שנת הארבעים * שנת ניסים", ובצד השני מדורת ל"ג בעומר והכיתוב "ל"ג בעומר

טו אייר

תנש"א

הרבי חילק קונטרס בשם "דבר מלכות", שהכיל ארבע שיחות קודש בנושא גאולה ומשיח - "חידושים וביאורים בהלכות מלכים" ברמב"ם, בצירוף שטר של דולר לצדקה. הרבי חילק כששת אלפים וחמש מאות עותקים מהקונטרס.

יה אייר

תרצ"ב

יום קישורי התנאים של הרבנית שיינא, בתו של הרבי הריי"צ, עם בן דודה - הרב החסיד ר' מנחם מענדל הורנשטיין, בנה של הרבנית חיה מושקא, בת הרבי מהר"ש. אדמו"ר הריי"צ אמר אז מאמר חסידות על הפסוק "שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים".

תש"ג

תהלוכת ל"ג בעומר הראשונה נערכת ליד 770.

תש"י

הרבי עורך לראשונה התוועדות לביל ל"ג בעומר. בסיום ההתוועדות דיבר הרבי אודות ה'ציון' של הרבי הריי"צ, והציע שכולם ייסעו ל'ציון' כי גם שאר הצדיקים נמצאים שם, בהם גם רשב"י.

תשי"ג

הרבי משתתף, לראשונה מאז קבלת הנשיאות, בכינוס ילדים בל"ג בעומר.

תשט"ז

נערך לראשונה מצעד פומבי ("פאראד") בחזית 770. השדרה נסגרה לתנועה לכבוד המעמד, והשכונה כולה קושטה לרגל האירוע.

תשכ"ג

הרבי לא השתתף בתהלוכה, עקב מחלוקת שהתגלעה בין המארגנים. רבים כתבו לרבי בתחנונים שישתתף בתהלוכה, אך הרבי הודיע שבשום אופן לא ישתתף.

דמתרַכא מבַעֲלָה לֹא יִסְבּוֹן אַרִי קָדִישׁ הוּא קָדֵם
אֱלֹהֵהּ: ח וְקִדְשָׁתוּ כִּירְאֵת־לֶחֶם אֱלֹהֵיךָ הוּא
מִקְרִיב קָדֵשׁ יְהִי־לָךְ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
מִקְדָּשְׁכֶּם: וְקִדְשָׁתוּ כִּירְאֵת־לֶחֶם אֱלֹהֵיךָ הוּא
מִקְרִיב קָדֵשׁ יְהִי־לָךְ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
מִקְדָּשְׁכֶּם: וּתְקַדְשֶׁנּוּ אַרְי יֵת קֶרֶבֶן אֱלֹהֶךָ הוּא
מִקְרֵב קָדִישׁ יְהִי לָךְ אַרִי קָדִישׁ אָנָּה יִי מִקְדָּשְׁכוֹן:
ט וּבֵת אִישׁ כֶּהֱן כִּי תַחַל לִזְנוֹת אֶת־אִבְיָהּ הִיא
מִחֻלָּת בְּאֵשׁ תִּשְׂרָף: וּבֵת אִישׁ כֶּהֱן כִּי תַחַל
לִזְנוֹת אֶת־אִבְיָהּ הִיא מִחֻלָּת בְּאֵשׁ תִּשְׂרָף: וּבֵת
גִּבּוֹר כֶּהֱן אַרִי תַחַל לְמַטְעֵי מִקְדָּשְׁתָּא אֲבוּהָא הִיא
מִתְחַלָּא בְּנוֹרָא תְּתוּקָד: ס וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֲיוֹ
אֲשֶׁר־יוֹצֵק עַל־רֹאשׁוֹ א שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמֵלֵא
אֶת־יָדוֹ לְלַבֵּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא
יַפְרֹעַ וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם: וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאַחֲיוֹ
אֲשֶׁר־יוֹצֵק עַל־רֹאשׁוֹ א שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמֵלֵא
אֶת־יָדוֹ לְלַבֵּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יַפְרֹעַ
וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם: וְכֹהֵנָא דְּאֶתְרַבָּא מֵאַחֲיוֹ דִּי
יִתְרִיק עַל רִישָׁהּ מִשְׁחָא דְּרַבּוּתָא וְדִי קָרִיב יֵת
קֶרֶבֶנָה לְמַלְבָּשׁ יֵת לְבוּשִׁיא יֵת רִישָׁהּ לֹא יִרְבִּי
פְּרוּעַ וּלְבוּשׁוֹהִי לֹא יִבּוּעַ: ז וְעַל פְּלִנְפִּשְׁתָּא מֵת
לֹא יָבֵא לְאִבּוֹ וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא: וְעַל פְּלִנְפִּשְׁתָּא
מֵת לֹא יָבֵא לְאִבּוֹ וּלְאִמּוֹ לֹא יִטְמָא: וְעַל כָּל
נִפְשָׁתָא מֵתָא לֹא יִיעוֹל לְאַבּוּהִי וּלְאִמָּהּ לֹא
יִסְתַּאֲב: ח וּמִן־הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יַחֲלֹל אֵת
מִקְדָּשׁ אֱלֹהֵי כִּי גִזְרַת שְׁמֹן מִשְׁחַת אֱלֹהֵי עֲלִיו
אֲנִי יְהוָה: וּמִן־הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יַחֲלֹל אֵת
מִקְדָּשׁ אֱלֹהֵי כִּי גִזְרַת שְׁמֹן מִשְׁחַת אֱלֹהֵי עֲלִיו
אֲנִי יְהוָה: וּמִן מִקְדָּשָׁא לֹא יִפּוֹק וְלֹא יַחֲלֹל יֵת מִקְדָּשָׁא
דְּאֱלֹהֵהּ אַרִי כָּלִיל מִשַּׁח רַבּוּתָא דְּאֱלֹהֵהּ עֲלִוְהִי
אָנָּה יִי: ט וְהוּא אִשָּׁה בְּבִתּוּלִיָּה יִקַּח: וְהוּא
אִשָּׁה בְּבִתּוּלִיָּה יִקַּח: וְהוּא אֶתְתָּא בְּבִתּוּלָתָהּ
יִסָּב: י אֱלֻמָּנָה וּגְרוּשָׁה וְחֻלְלָה וְזָנָה אֶת־אֵלָהּ

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי
אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֹפֶשׁ לֹא־יִטְמָא בְּעַמּוּי:
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אָמַר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֹפֶשׁ לֹא־יִטְמָא בְּעַמּוּי: וְאָמַר יִי
לְמֹשֶׁה אָמַר לְכֹהֲנֵי בְנֵי אַהֲרֹן וְתִימַר לְהוֹן עַל
מִית לֹא יִסְתַּאֲב בַּעֲמָה: כ כִּי אִם־לִשְׂאֹרֹ הַקֶּרֶב
אֲלִיו לְאִמּוֹ וּלְאִבּוֹ וּלְבָנָו וּלְבָתּוֹ וּלְאֲחָיו: כִּי
אִם־לִשְׂאֹרֹ הַקֶּרֶב אֲלִיו לְאִמּוֹ וּלְאִבּוֹ וּלְבָנָו
וּלְבָתּוֹ וּלְאֲחָיו: אֵלֶהֶן לְקָרִיבָה דְּקָרִיב לֹה לְאִמָּה
וּלְאַבּוּהִי וּלְבִרָה וּלְבִרְתָּה וּלְאֲחֻוּהִי: ג וְלֹאֲחֻתּוֹ
הַבְּתוּלָה הַקְּרוּבָה אֲלִיו אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ
לֹה יִטְמָא: וְלֹאֲחֻתּוֹ הַבְּתוּלָה הַקְּרוּבָה אֲלִיו אֲשֶׁר
לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ לֹה יִטְמָא: וְלֹאֲחֻתָּה בְּתֻלָּתָא
דְּקָרִיבָא לֹה דִּי לֹא הָיְתָה לְגִבּוֹר לֹה יִסְתַּאֲב: ד לֹא
יִטְמָא בְּעַל בְּעַמּוּי לְהַחֲלוֹ: לֹא יִטְמָא בְּעַל
בְּעַמּוּי לְהַחֲלוֹ: לֹא יִסְתַּאֲב רַבָּא בַּעֲמָה
לְאֲחֻתָּה: ה לֹא־יִקְרְחוּ קֶרֶחַהּ בְּרֹאשֶׁם וּפָאֵת
זָקָנָם לֹא יִגְלַחוּ וּבִבְשָׁרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שְׂרָטָתָא:
לֹא־יִקְרְחוּ קֶרֶחַהּ בְּרֹאשֶׁם וּפָאֵת זָקָנָם לֹא יִגְלַחוּ
וּבִבְשָׁרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שְׂרָטָתָא: לֹא יִמְרִטוֹן מְרִט
בְּרִישָׁהוֹן וּפָאֵתָא דְּדִקְנָהוֹן לֹא יִגְלַחוּ וּבִבְשָׁרָהוֹן
לֹא יִחַבְּלוּן חֲבוּל: ו קְדָשִׁים יִהְיוּ לֹאֲלֹהֵיהֶם וְלֹא
יַחֲלֹלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשִּׁי יְהוָה לֶחֶם
אֱלֹהֵיהֶם הֵם מִקְרִיבִים וְהִיו קָדָשׁ: קְדָשִׁים יִהְיוּ
לֹאֲלֹהֵיהֶם וְלֹא יַחֲלֹלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשִּׁי
יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מִקְרִיבִים וְהִיו קָדָשׁ:
קְדִישִׁין יִהּוֹן קָדֵם אֵלֶהֶן וְלֹא יַחֲלוּן שְׁמָא
דְּאֵלֶהֶן אַרִי יֵת קֶרֶבֶנָא דִּי קֶרֶבֶן אֵלֶהֶן אָנוּן
מִקְרִיבִין וְיִהּוֹן קְדִישִׁין: ו אִשָּׁה זָנָה וְחֻלְלָה לֹא
יִקְחוּ וְאִשָּׁה גְרוּשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ כִּי־קָדָשׁ
הוּא לְאֱלֹהֵי: אִשָּׁה זָנָה וְחֻלְלָה לֹא יִקְחוּ וְאִשָּׁה
גְרוּשָׁה מֵאִשָּׁה לֹא יִקְחוּ כִּי־קָדָשׁ הוּא לְאֱלֹהֵי:
אֶתְתָּא מְטַעֲיָא וּמִחֻלָּלָא לֹא יִסְבּוֹן וְאֶתְתָּא

לֹא יִקַּח כִּי אִם־בְּתוּלָה מַעֲמִיּוֹ יִקַּח אִשָּׁה:
 אֲלִמְנָה וּגְרוּשָׁה וְחִלְלָה וְזָנָה אֶת־אִלָּהּ לֹא יִקַּח כִּי
 אִם־בְּתוּלָה מַעֲמִיּוֹ יִקַּח אִשָּׁה: אֲרָמְלָה וּמִתְרַכָּא
 וְחִלְיָלָה מִטַּעֲיָא יֵת אֶלִּין לֹא יִסָּב אֶלֶּהֶן בְּתֻלָּתָא
 מַעֲמָה יִסָּב אֶתְתָּא: טו וְלֹא־יִחַלֵּל זָרְעוֹ בְּעַמּוּי כִּי
 אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ: וְלֹא־יִחַלֵּל זָרְעוֹ בְּעַמּוּי כִּי אֲנִי
 יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ: וְלֹא יִחַל זֶרְעָה בְּעַמָּה אֲרִי אָנָּה יי
 מְקַדְּשָׁה: ס

שני טו וידבר יהוה אל־מִשָּׁה לֵאמֹר: וידבר יהוה
 אל־מִשָּׁה לֵאמֹר: ומליל יי עם מִשָּׁה לְמִימֶר:
 ידבר אל־אֶהֱרֹן לֵאמֹר אִישׁ מִזֶּרְעֶךָ לְדֹרֹתָם
 אֲשֶׁר יִהְיֶה בֹּ מוֹם לֹא יִקְרָב לְהַקְרִיב לֶחֶם
 אֱלֹהִיו: דבר אל־אֶהֱרֹן לֵאמֹר אִישׁ מִזֶּרְעֶךָ
 לְדֹרֹתָם אֲשֶׁר יִהְיֶה בֹּ מוֹם לֹא יִקְרָב לְהַקְרִיב
 לֶחֶם אֱלֹהִיו: מלל עם אֶהֱרֹן לְמִימֶר גִּבֹּר מִבְּנֵיךָ
 לְדַרְיָהוֹן דִּי יְחִי בֵּה מוֹמָא לֹא יִקְרָב לְקַרְבָּא
 קֶרְבָּנָא קֹדֶם אֱלֹהֵה: יז כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־בֹּ מוֹם
 לֹא יִקְרָב אִישׁ עוֹר אוֹ פֶּפֶח אוֹ חֶרֶם אוֹ שְׂרוּע:
 כִּי כָל־אִישׁ אֲשֶׁר־בֹּ מוֹם לֹא יִקְרָב אִישׁ עוֹר אוֹ
 פֶּפֶח אוֹ חֶרֶם אוֹ שְׂרוּע: אֲרִי כָל גִּבֹּר דִּי בֵּה
 מוֹמָא לֹא יִקְרָב גִּבֹּר עוֹר אוֹ חֲגִיר אוֹ חֲרִים אוֹ
 שְׂרִיע: יח אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בֹ שֶׁבֶר רִגְל אוֹ
 שֶׁבֶר יָד: אוֹ אִישׁ אֲשֶׁר־יִהְיֶה בֹ שֶׁבֶר רִגְל אוֹ
 שֶׁבֶר יָד: אוֹ גִבֹּר דִּי יְחִי בֵּה תִּבְר רִגְלָא אוֹ תִּבְר
 יָדָא: יט אוֹ־גִבֹּר אוֹ־יָדִק אוֹ תִּבְלָל בְּעֵינָו אוֹ גִּרְבֹּ
 אוֹ יִלְפֶת אוֹ מְרוּחַ אֲשָׁד: כ אוֹ־גִבֹּר אוֹ־יָדִק אוֹ
 תִּבְלָל בְּעֵינָו אוֹ גִּרְבֹּ אוֹ יִלְפֶת אוֹ מְרוּחַ אֲשָׁד: או
 גִּבִּין אוֹ דָּקָא אוֹ חֲלִיז בְּעֵינָה אוֹ גִּרְבִּין אוֹ חֲזוֹן
 אוֹ מְרִס פִּחְדִּין: כא כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בֹּ מוֹם מִזֶּרְעֹ
 אֶהֱרֹן חִפְּהוֹן לֹא יֵגֶשׁ לְהַקְרִיב אֶת־אֲשִׁי יְהוָה
 מוֹם בֹּ אֶת לֶחֶם אֱלֹהִיו לֹא יֵגֶשׁ לְהַקְרִיב:
 כב כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־בֹּ מוֹם מִזֶּרְעֹ אֶהֱרֹן חִפְּהוֹן לֹא יֵגֶשׁ
 לְהַקְרִיב אֶת־אֲשִׁי יְהוָה מוֹם בֹּ אֶת לֶחֶם אֱלֹהִיו
 לֹא יֵגֶשׁ לְהַקְרִיב: כג גִּבֹּר דִּי בֵּה מוֹמָא מִזֶּרְעָא

דִּאֶהֱרֹן כְּהֵנָּה לֹא יִקְרָב לְקַרְבָּא יֵת קֶרְבָּנָא דִּי
 מוֹמָא בֵּה יֵת קֶרְבִּין אֱלֹהֵה לֹא יִקְרָב לְקַרְבָּא:
 כד לֶחֶם אֱלֹהִיו מְקַדְּשֵׁי הַקְדָּשִׁים וּמִן־הַקְדָּשִׁים
 יֹאכֹל: לֶחֶם אֱלֹהִיו מְקַדְּשֵׁי הַקְדָּשִׁים וּמִן־
 הַקְדָּשִׁים יֹאכֹל: קֶרְבִּין אֱלֹהֵה מְקַדְּשׁ קוֹדֶשֶׁא וּמִן
 קוֹדֶשֶׁא יִיכֹל: כה אֶת־הַפְּרֻכָּת לֹא יִבָּא
 וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יֵגֶשׁ כִּי־מוֹם בֹּ וְלֹא יִחַלֵּל
 אֶת־מְקַדְּשֵׁי כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: אף אל־
 הַפְּרֻכָּת לֹא יִבָּא וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יֵגֶשׁ כִּי־מוֹם בֹּ
 וְלֹא יִחַלֵּל אֶת־מְקַדְּשֵׁי כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשָׁם: כו
 לְפָרְכָתָא לֹא יִיעוֹל וּלְמַדְבָּחָא לֹא יִקְרָב אֲרִי
 מוֹמָא בֵּה וְלֹא יִחַל יֵת מְקַדְּשֵׁי אֲרִי אָנָּה יי
 מְקַדְּשֶׁהוֹן: כז וידבר מִשָּׁה אֶל־אֶהֱרֹן וְאֶל־בָּנָיו
 וְאֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וידבר מִשָּׁה אֶל־אֶהֱרֹן
 וְאֶל־בָּנָיו וְאֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ומליל מִשָּׁה עם
 אֶהֱרֹן וְעִם בְּנוֹהֵי וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פ וידבר
 יְהוָה אֶל־מִשָּׁה לֵאמֹר: וידבר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה
 לֵאמֹר: ומליל יי עם מִשָּׁה לְמִימֶר: ד דבר אל־
 אֶהֱרֹן וְאֶל־בָּנָיו וּיְנַזְרוּ מְקַדְּשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
 וְלֹא יִחַלְלוּ אֶת־שֵׁם קֹדֶשׁ אֲשֶׁר הֵם
 מְקַדְּשִׁים לִי אֲנִי יְהוָה: דבר אל־אֶהֱרֹן
 וְאֶל־בָּנָיו וּיְנַזְרוּ מְקַדְּשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחַלְלוּ
 אֶת־שֵׁם קֹדֶשׁ אֲשֶׁר הֵם מְקַדְּשִׁים לִי אֲנִי
 יְהוָה: מלל עם אֶהֱרֹן וְעִם בְּנוֹהֵי וּיְפָרְשׁוּן
 מְקַדְּשֵׁא דְבָנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִחַלְלוּ יֵת שְׁמָא
 דְּקוֹדֶשׁ דִּי אֲנִין מְקַדְּשִׁין קְדָמִי אָנָּה יי: ג אֵמֹר
 אֱלֹהֵם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־אִישׁ אֲשֶׁר־יִקְרָב מִכָּל־
 זֶרְעֵכֶם אֶל־הַקְדָּשִׁים אֲשֶׁר יִקְדִּישׁוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
 לַיהוָה וּמִמָּאתוֹ עָלָיו וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא
 מִלִּפְנֵי אֲנִי יְהוָה: אֵמֹר אֱלֹהֵם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּל־
 אִישׁ אֲשֶׁר־יִקְרָב מִכָּל־זֶרְעֵכֶם אֶל־הַקְדָּשִׁים אֲשֶׁר
 יִקְדִּישׁוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לַיהוָה וּמִמָּאתוֹ עָלָיו וּנְכַרְתָּה
 הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִלִּפְנֵי אֲנִי יְהוָה: אֵמֹר לְהוֹן לְדַרְיָכוֹן
 כָּל גִּבֹּר דִּי יִקְרָב מִכָּל בְּנִיכוֹן לְקוֹדֶשֶׁא דִּי

קדשון בני ישראל קדם יי וסאבתה עלוהי וישתיצי אנשא ההיא מן קדמי אנא יי: ה איש מורע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכלטמא נפש או איש מורע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בכלטמא נפש או איש אשר ימצא ממנו שכבת זרע: גבר גבר מורע דאהרן והוא סגיר או דאיב בקודשיא לא ייכול עד די ידפי ודקרב בכל טמא נפשא או גבר די תפוק מנה שכבת זרע: ה או איש אשר יגע בכלשרץ אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו: ו או איש אשר יגע בכלשרץ אשר יטמא לו או באדם אשר יטמא לו לכל טמאתו: או גבר די יקרב בכל רחשא די יסתאב לה או באנשא די יסתאב לה לכל סאבתה: ונפש אשר תגע בו וטמאה ער הערב ולא יאכל מן הקדשים כי אסרחץ בשרו במים: נפש אשר תגע בו וטמאה ער הערב ולא יאכל מן הקדשים כי אסרחץ בשרו במים: אנש די יקרב בה ויהי מסאב עד רמשא ולא ייכול מן קודשיא אלנה אסחי בשרה במיא: ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא: ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן הקדשים כי לחמו הוא: ובמעל שמשא וידפי ובתר בן ייכול מן קודשיא ארי לחמה הוא: ה גבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה אני יהוה: גבלה וטרפה לא יאכל לטמאה בה אני יהוה: גבילא ותבירא לא ייכול לאסתאבא בה אנא יי: ושמרו את משמרתיו ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללוהו אני יהוה מקדשם: ושמרו את משמרתיו ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחללוהו אני יהוה מקדשם: ויטונו ית משרת מימרי ולא יקבלון עלוהי חובא וימותון בה ארי

יחללה אנא יי מקדשהון: י וכל יור לא יאכל קדש תושב בתן ושכיר לא יאכל קדש: וכל יור לא יאכל קדש תושב בתן ושכיר לא יאכל קדש: וכל חלוני לא ייכול קודשא תותבא דכהנא ואגידא לא ייכול קודשא: י וכלן כריקנה נפש קנן כספו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו: וכלן כריקנה נפש קנן כספו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו: וכלן ארי קני נפש קנן כספה הוא ייכול בה ויליד ביתה אגון ייכלון בלחמה: י ובת בתן כי תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא תאכל: ובת בתן כי תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא תאכל: ובת בתן ארי תהי לגבר חלוני היא באפרשות קודשיא לא תיכול: י ובת בתן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה פנעוריה מלחם אביה תאכל וכל יור לא יאכל בו: ובת בתן כי תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית אביה פנעוריה מלחם אביה תאכל וכל יור לא יאכל בו: ובת בתן ארי תהי ארמלא ומתרכא ובר לית לה ותתיב לבית אבוהא פרכיותהא מלחמא דאבוהא תיכול וכל חלוני לא ייכול בה: י ואיש כריאכל קדש בשנגה ויסף חמשיתו עליו ונתן לפנה את הקדש: ואיש כריאכל קדש בשנגה ויסף חמשיתו עליו ונתן לפנה את הקדש: וגבר ארי ייכול קודשא בשלו ויסף חומשה עלוהי ויתן לכהנא ית קודשא: ט ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו ליהוה: ולא יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו ליהוה: ולא יחלון ית קודשיא דבני ישראל ית די יפרשון קדם יי: ט והשיאו אותם עון אשמה באכלם את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם: והשיאו אותם עון אשמה באכלם את קדשיהם כי אני יהוה מקדשם: ויקבלון עליהון עון

חובין במיכלהון בסואבא ית קודשיהון ארי אנא
י: מקדשהון: פ

שליש י: וידבר יהוה אלימשה לאמר: וידבר
יהוה אלימשה לאמר: ומליל י: עם משה
למימר: י: דבר אליהרן ואליבניו ואל כלבני
ישראל ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל
ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו לכל
נדריהם ולכל נדבותם אשר יקריבו ליהוה
לעלה: דבר אליהרן ואליבניו ואל כלבני
ישראל ואמרת אליהם איש איש מבית ישראל
ומן הגר בישראל אשר יקריב קרבנו לכל נדריהם
ולכל נדבותם אשר יקריבו ליהוה לעלה: מלל
עם אהרן ועם בנאיה ועם כל בני ישראל ותימר
להון גבר גבר מבית ישראל ומן גיורא בישראל
די יקריב קרבנה לכל נדריהון ולכל נדבתהון די
יקריבון קדם י: לעלתא: י: לרצונכם תמים זכר
בפקר בפשבים ובענים: לרצונכם תמים זכר
בפקר בפשבים ובענים: לרצוא לכון שלים
דכורא בתורי באמריא ובעזיא: ד כל אשרבו
מום לא תקריבו בילא לרצון יהיה לכם: כל
אשרבו מום לא תקריבו בילא לרצון יהיה
לכם: כל די בה מומא לא תקריבון ארי לא
לרצוא יהי לכון: ט ואיש בייקריב זבחי
שלמים ליהוה לפלא נדר או לנדבה בפקר או
בצאן תמים יהיה לרצון בלמום לא יהיהבו:
ואיש בייקריב זבחי שלמים ליהוה לפלא נדר או
לנדבה בפקר או בצאן תמים יהיה לרצון בלמום
לא יהיהבו: וגבר ארי יקריב נכסת קודשיא קדם
י: לפרשא נדרא או לנדבתא בתורי או בענא
שלים יהי לרצוא כל מומא לא יהי בה: כ עורת
או שבור או חרוץ או יבלת או גרב או ילפת
לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא תתנו מהם
עלה מזבח ליהוה: עורת או שבור או חרוץ
או יבלת או גרב או ילפת לא תקריבו אלה

ליהוה ואשה לא תתנו מהם על המזבח ליהוה:
עור או תביר או פסיק או יבלת או גרבן או חזון
לא תקריבון אליו קדם י: וקרנא לא תתנו
מנהון על מדבחה קדם י: כ וישור ושה שרוע
וקלוט נדבה תעשה אתו ולגדר לא ירצה:
וישור ושה שרוע וקלוט נדבה תעשה אתו ולגדר
לא ירצה: ותור ואמר יתיר וחסיר נדבתא מעבד
יתא ולגדרא לא יהי לרצוא: כ ומועד וכתות
ונתוק וכוות לא תקריבו ליהוה ובארצכם לא
תעשו: ומועד וכתות ונתוק וכוות לא תקריבו
ליהוה ובארצכם לא תעשו: ודי מרים ודי רסים
ודי שלף ודי גזיר לא תקריבון קדם י: ובארצכון
לא מעבדון: ט ומיד בן נכר לא תקריבו את
לחם אלהיכם מפלא אלה פי משחתם בהם
מום פם לא ירצו לכם: ומיד בן נכר לא תקריבו
את לחם אלהיכם מפלא אלה פי משחתם בהם
מום פם לא ירצו לכם: ומן פר עממין לא
תקריבון ית קרבן אלהכון מפל אליו ארי
חבולהון בהון מומא בהון לא לרצוא יהון
לכון: ס כ וידבר יהוה אלימשה לאמר: וידבר
יהוה אלימשה לאמר: ומליל י: עם משה
למימר: כ וישור או כשב או עו פי יולד והיה
שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה
ירצה לקרבן אשה ליהוה: שור או כשב או עו
פי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו ומיום
השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה ליהוה: תור
או אפר או עזא ארי יתיליד ויהי שבעא יומין
בתר אמה ומימא תמינא וילהא יתריע לקרבא
קרנא קדם י: כ וישור או אשה אתו ואתבנו
לא תשחטו ביום אחד: וישור או אשה אתו
ואתבנו לא תשחטו ביום אחד: ותורתא או
שיתא לה ולברה לא תכסון ביוםא חד: כ ויכר
תזבחו זבחתודה ליהוה לרצונכם תזבחו:
וכייתזבחו זבחתודה ליהוה לרצונכם תזבחו:

וְאֵרִי תַּכְסֵּנוּן נִכְסֵת תּוֹדָתָא קָדָם יי לרְעוּא לְכוּן
 תַּכְסֵּנָה: לִבְיוֹם הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ מִמֶּנּוּ
 עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: בְּיוֹם הַהוּא יֵאָכֵל לֹא־תוֹתִירוּ
 מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר אֲנִי יְהוָה: בְּיוֹמָא הַהוּא יִתְאַכֵּל לֹא
 תִּשְׁאֲרוֹן מִנֶּה עַד צֶפְרָא אָנָּה יי: לֹא וְשִׁמְרַתֶּם
 מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה: וְשִׁמְרַתֶּם
 מִצְוֹתַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם אֲנִי יְהוָה: וְתִשְׁרוֹן פְּקוּדֵי
 וְתַעֲבֹדוּן תִּהְיוּן אָנָּה יי: לֹא תַחֲלִלּוּ אֶת־שֵׁם
 קֹדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה
 מְקֹדְשֵׁכֶם: וְלֹא תַחֲלִלּוּ אֶת־שֵׁם קֹדְשִׁי וְנִקְדַּשְׁתִּי
 בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה מְקֹדְשֵׁכֶם: וְלֹא
 תַחֲלִלּוּן יֵת שְׁמָא דְקוּדְשִׁי וְאַתְקֻדֵּשׁ בְּגוּ בְנֵי
 יִשְׂרָאֵל אָנָּה יי מְקֹדְשְׁכוֹן: לֹא הַמוֹצִיא אֶתְכֶם
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהוֹיֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה:
 הַמוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהוֹיֹת לָכֶם
 לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: דָּאִפִּיק יִתְכוֹן מֵאַרְעָא
 דְּמִצְרַיִם לְמַהְרִי לְכוּן לֹאֲלֶהָ אָנָּה יי: פ
 רַבִּיעִי א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה
 אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵי:
 כ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי
 יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה
 הֵם מוֹעֲדֵי: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
 מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה
 הֵם מוֹעֲדֵי: מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן
 מוֹעֲדִיא דַּיִי דִּי תַעֲרַעֲוֹן יִתְהוֹן מְעַרְעֵי קֹדֶשׁ אֵלִין
 אֲנוּן מוֹעֲדֵי: ג שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה
 וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שִׁבְתָּ שְׁבַתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־
 מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ שְׁבַת הוּא לִיהוָה בְּכָל
 מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלָאכָה וּבַיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי שִׁבְתָּ שְׁבַתוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָה לֹא
 תַעֲשׂוּ שְׁבַת הוּא לִיהוָה בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם: שְׁמָא
 יוֹמִין תַּתְּעַבֵּד עֲבִידָא וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שְׁבַת
 שְׁבַתָּא מְעַרַע קֹדֶשׁ כָּל עֲבִידָא לֹא תַעֲבֹדוּן
 שְׁבַתָּא הִיא קָדָם יי בְּכָל מוֹתְבִיכוֹן: פ רֵאֲלֶה

מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם
 בְּמוֹעֲדָם: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־
 תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם: אֵלִין מוֹעֲדִיא דַּיִי מְעַרְעֵי
 קֹדֶשׁ דִּי תַעֲרַעֲוֹן יִתְהוֹן בְּזִמְנִיהוֹן: ה בְּחֹדֶשׁ
 הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֻבִים
 פֶּסַח לִיהוָה: בְּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעָה עָשָׂר
 לְחֹדֶשׁ בֵּין הָעֲרֻבִים פֶּסַח לִיהוָה: בִּירְחָא קֳדַמָּה
 בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר לִירְחָא בֵּין שְׁמִשָּׁא פֶּסַחָא קָדָם
 יי: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ הַזֶּה חֹג
 הַמִּצּוֹת יָמִים לִיהוָה שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ:
 וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לְחֹדֶשׁ הַזֶּה חֹג הַמִּצּוֹת לִיהוָה
 שְׁבַעַת יָמִים מִצּוֹת תֹּאכְלוּ: וּבַחֲמִשַּׁת עָשָׂר
 יוֹמָא לִירְחָא הַדִּין חֲגָא דְּפִסְטִירָא קָדָם יי שְׁבַעַא
 יוֹמִין פִּסְטִיר תִּיכְלוּן: וּבְיוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־
 קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָתָא עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:
 בְּיוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלָאכָתָא
 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: בְּיוֹמָא קֳדַמָּה מְעַרַע קֹדֶשׁ
 יְהִי לְכוּן כָּל עֲבִידָת פִּלְחָן לֹא תַעֲבֹדוּן:
 ה וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לִיהוָה שְׁבַעַת יָמִים בְּיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָתָא עֲבֹדָה לֹא
 תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לִיהוָה שְׁבַעַת יָמִים בְּיוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלָאכָתָא עֲבֹדָה לֹא
 תַעֲשׂוּ: וְתִקְרְבוּן קֳרַבְנָא קָדָם יי שְׁבַעַא יוֹמִין
 בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מְעַרַע קֹדֶשׁ כָּל עֲבִידָת פִּלְחָן
 לֹא תַעֲבֹדוּן: פ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יי עִם מֹשֶׁה
 לְמִימְרֵי: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
 כִּי־תִבְאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם
 וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וְהִבַּאתֶם אֶת־עֹמֶר
 רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תִבְאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן
 לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת־קְצִירָהּ וְהִבַּאתֶם אֶת־עֹמֶר
 רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל־הַכֹּהֵן: מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְתִימַר לְהוֹן אֲרִי תַעֲלוֹן לְאַרְעָא דִּי אָנָּה יְהִי לְכוּן

וּתְחַצְדוּן יֵת חֲצוּדָה וּמִיתוֹן יֵת עוֹמְרָא רִישׁ
חֲצָדְכוֹן לֹת פִּהְנָא: י' וְהִנֵּיף אֶת־הָעֶמֶר לִפְנֵי
יְהוָה לְרֹצְנֵכֶם מִמַּחֲרַת הַשָּׁבֹת וַיִּנְפְּנוּ הַכֹּהֵן:
וְהִנֵּיף אֶת־הָעֶמֶר לִפְנֵי יְהוָה לְרֹצְנֵכֶם מִמַּחֲרַת
הַשָּׁבֹת וַיִּנְפְּנוּ הַכֹּהֵן: וִירִים יֵת עוֹמְרָא קֹדֶם יי
לְרַעוּא לְכוֹן מִפְּתֵר יוֹמָא טָבָא וְרִימְנָה פִּהְנָא:
י' וְעֵשִׂיתֶם בַּיּוֹם הַנִּיפְכֶם אֶת־הָעֶמֶר כִּבְשׁ
תְּמִים בִּין־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה לִיהוָה: וְעֵשִׂיתֶם בַּיּוֹם
הַנִּיפְכֶם אֶת־הָעֶמֶר כִּבְשׁ תְּמִים בִּין־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה
לִיהוָה: וּתַעֲבֹדוּן בַּיּוֹמָא דְאַרְמוּתְכוֹן יֵת עוֹמְרָא
אִמֵּר שְׁלִים בֵּר שְׁתָּה לְעֹלְתָא קֹדֶם יי: י' וּמִנְחָתוֹ
שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשָּׁה לִיהוָה
רִיחַ נִיחַח וְנִסְפּוּ ייִן רִבִּיעֵת הַהִין: וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי
עֶשְׂרִים סֹלֶת בָּלוּלָה בַשֶּׁמֶן אִשָּׁה לִיהוָה רִיחַ
נִיחַח וְנִסְפּוּ ייִן רִבִּיעֵת הַהִין: וּמִנְחָתָה תִּרְיִן
עֶשְׂרוֹנִין סֹלֶת דְּפִילָא בְּמִשַׁח קֹרְבָנָא קֹדֶם יי
לְאַתְקַבְּלָא בְּרַעוּא וְנִסְפָּה חֲמָרָא רַבְעוֹת הֵינָא:
י' וְלֶחֶם וְקָלִי וּכְרָמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם
הַזֶּה עַד הִבְיֵאתֶם אֶת־קֶרְבֶּן אֱלֹהֵיכֶם חֶקֶת
עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם: וְלֶחֶם וְקָלִי
וּכְרָמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד
הִבְיֵאתֶם אֶת־קֶרְבֶּן אֱלֹהֵיכֶם חֶקֶת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם
בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם: וְלֶחֶם וְקָלִי וּפְרוּכֵן לֹא תִיכְלוּן
עַד כֶּרֶן יוֹמָא הָרִין עַד אִתּוֹאֲיְכוֹן יֵת קֶרְבֶּן
אַלְהֲכוֹן קִים עֲלֵם לְדִרְיֹכוֹן בְּכָל מוֹתְבְּנִיכוֹן: ס
י' וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשָּׁבֹת מִיּוֹם
הִבְיֵאתֶם אֶת־הָעֶמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת
תְּמִימוֹת תִּהְיוּנָה: וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמַּחֲרַת הַשָּׁבֹת
מִיּוֹם הִבְיֵאתֶם אֶת־הָעֶמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת
תְּמִימוֹת תִּהְיוּנָה: וְתִמְנוֹן לְכוֹן מִפְּתֵר יוֹמָא טָבָא
מִיּוֹם אִתּוֹאֲיְכוֹן יֵת עוֹמְרָא דְאַרְמוּתָא שֶׁבַע
שְׁבוּעִין שְׁלִמִין יְהוּיִן: י' עַד מִמַּחֲרַת הַשָּׁבֹת
הַשְּׁבִיעִת תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה
חֲדָשָׁה לִיהוָה: עַד מִמַּחֲרַת הַשָּׁבֹת הַשְּׁבִיעִת

תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה
לִיהוָה: עַד מִפְּתֵר שְׁבוּעָתָא שְׁבִיעֵתָא תִּמְנוֹן
חֲמִשִּׁין יוֹמִין וְתִקְרְבוּן מִנְחָתָא חֲדָשָׁה קֹדֶם יי:
י' מִמּוֹשְׁבֵיכֶם תִּבְיֹאוּ א לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתִּים
שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת תִּהְיוּנָה חֲמִין תִּאֲפִינָה
בְּפוֹרִים לִיהוָה: מִמּוֹשְׁבֵיכֶם תִּבְיֹאוּ א לֶחֶם
תְּנוּפָה שְׁתִּים שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת תִּהְיוּנָה חֲמִין
תִּאֲפִינָה בְּפוֹרִים לִיהוָה: מִמּוֹתְבְּנִיכוֹן תִּתְּנוּן לֶחֶם
אַרְמוּתָא תִּרְתִּין (גְּרִיצוֹן) תִּרְיִן עֶשְׂרוֹנִין סֹלֶתָא
יְהוּיִן חֲמִיעַ יִתְאַפֵּן בְּפוֹרִין קֹדֶם יי: י' וְהִקְרַבְתֶּם
עַל־הֶלֶחֶם שְׁבַעַת כִּבְשִׁים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה
וּפֶר בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנַיִם יִהְיוּ עֹלָה
לִיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְפִּיהֶם אִשָּׁה רִיחַ־נִיחַח
לִיהוָה: וְהִקְרַבְתֶּם עַל־הֶלֶחֶם שְׁבַעַת כִּבְשִׁים
תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפֶר בֶּן־בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנַיִם
יִהְיוּ עֹלָה לִיהוָה וּמִנְחָתָם וְנִסְפִּיהֶם אִשָּׁה רִיחַ־
נִיחַח לִיהוָה: וְתִקְרְבוּן עַל לְחֶמָא שֶׁבַעַת אֲמִרִין
שְׁלִמִין בְּנֵי שָׁנָה וְתוֹר בֵּר תוֹרִי חַד וְדִכְרִין תִּרְיִן
יְהוּיִן עֲלֹתָא קֹדֶם יי: וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְפִּיהוֹן קֶרְבֶּן
דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעוּא קֹדֶם יי: י' וְעֵשִׂיתֶם שְׁעִיר־
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה
לְזִבְחַ שְׁלָמִים: וְעֵשִׂיתֶם שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת וּשְׁנֵי כִבְשִׁים בְּנֵי שָׁנָה לְזִבְחַ שְׁלָמִים:
וּתַעֲבֹדוּן צִפִּיר בֵּר עִזִּי חַד לְחַטָּאתָא וְתִרְיִן
אֲמִרִין בְּנֵי שָׁנָה לְנִכְסַת קוֹדֶשׁ־א: כ' וְהִנֵּיף
הַכֹּהֵן א אֹתָם עַל לֶחֶם הַבָּכָרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה עַל־שְׁנֵי כִבְשִׁים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לִיהוָה לִפְנֵי:
וְהִנֵּיף הַכֹּהֵן א אֹתָם עַל לֶחֶם הַבָּכָרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי
יְהוָה עַל־שְׁנֵי כִבְשִׁים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לִיהוָה לִפְנֵי:
וִירִים פִּהְנָא יְתָהוֹן עַל לֶחֶם בְּפוֹרִיָא אַרְמוּתָא
קֹדֶם יי: עַל תִּרְיִן אֲמִרִין קוֹדֶשׁ־א יְהוּיִן קֹדֶם יי
לְכַהֲנָא: כ' וְקִרְאָתָם בְּעֶצֶם א הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם בְּלִי־מִלְאָכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
חֶקֶת עוֹלָם בְּכָל־מוֹשְׁבֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם:

וּקְרָאתֶם בַּעֲצֵם | הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה
 לָכֶם כָּל־מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם
 בְּכָל־מוֹשְׁבְּתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם: וּתַעֲרִעוּן בְּכֹרֶן יוֹמָא
 הַדִּין מַעֲרַע קֹדֶשׁ יְהִי לְכוֹן כָּל עֲבִידַת פִּלְחָן לֹא
 תַעֲבֹדוּן קִים עֲלֵם בְּכָל מוֹתְבְּנִיכוֹן לְדֹרִיכוֹן:
 כֹּכ וּבְקֶצֶרְכֶם אֶת־קִצִּיר אֲרָצְכֶם לֹא־תִכְלֶה פֹאֵת
 שְׂדֶךְ בְּקֶצֶרְךָ וְלִקַּט קִצִּירְךָ לֹא תִלְקַט לַעֲנִי
 וְלִגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְקֶצֶרְכֶם
 אֶת־קִצִּיר אֲרָצְכֶם לֹא־תִכְלֶה פֹאֵת שְׂדֶךְ בְּקֶצֶרְךָ
 וְלִקַּט קִצִּירְךָ לֹא תִלְקַט לַעֲנִי וְלִגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְמַחְצִדְכוֹן יֵת חֲצָדָא
 דְּאַרְעִכוֹן לֹא תִשְׂצִי פֹאֵתָא דְחֻקְלָךְ בְּמַחְצִדְךָ
 וְלִקַּטָּא דְחֻצְדְךָ לֹא תִלְקַט לַעֲנִי וְלִגְיֹרִי תִשְׁבּוּק
 יִתְהוֹן אָנָּא יְיָ אֱלֹהֵיכוֹן: פ כֹּכ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
 מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר:
 וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵ: כֹּכ דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ
 יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זָכוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־קֹדֶשׁ:
 דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד
 לַחֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם שַׁבָּתוֹן זָכוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא־
 קֹדֶשׁ: מִלָּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימְרֵ בִירְחָא
 שְׁבִיעֵאָה בְּחֹד לִירְחָא יְהִי לְכוֹן גִּיחָא דְיוֹכְרֹן
 יִבְכָּא מַעֲרַע קֹדֶשׁ: כֹּכ כָּל־מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא
 תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה: כָּל־מְלֹאכֶת
 עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה: כָּל
 עֲבִידַת פִּלְחָנָא לֹא תַעֲבֹדוּן וְחֻקְרִבּוֹן קֶרְבָּנָא קָדָם
 יְיָ: ס כֹּכ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר
 יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה
 לְמִימְרֵ: כֹּכ אֵד בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם
 הַכַּפָּרִים הוּא מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם
 אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה: אֵד
 בַּעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה יוֹם הַכַּפָּרִים הוּא
 מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם
 וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה: בְּרִם בַּעֲשָׂרָא לִירְחָא

שְׁבִיעֵאָה הַדִּין יוֹמָא דְכַפּוּרָא הוּא מַעֲרַע קֹדֶשׁ
 יְהִי לְכוֹן וּתַעֲנִנוּ יֵת נַפְשִׁיתְכוֹן וְחֻקְרִבּוֹן קֶרְבָּנָא
 קָדָם יְיָ: כֹּכ וְכָל־מְלֹאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ בַּעֲצֵם הַיּוֹם
 הַזֶּה כִּי יוֹם כַּפָּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְכָל־מְלֹאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ בַּעֲצֵם
 הַיּוֹם הַזֶּה כִּי יוֹם כַּפָּרִים הוּא לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לִפְנֵי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְכָל עֲבִידָא לֹא תַעֲבֹדוּן בְּכֹרֶן
 יוֹמָא הַדִּין אַרִי יוֹמָא דְכַפּוּרָא הוּא לְכַפֵּרָא
 עֲלֵיכוֹן קָדָם יְיָ אֱלֹהֵיכוֹן: כֹּכ כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר
 לֹא־תַעֲנֶה בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה וְנִכְרְתָה מֵעַמּוּיָה:
 כִּי כָל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר לֹא־תַעֲנֶה בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה
 וְנִכְרְתָה מֵעַמּוּיָה: אַרִי כָל אִנְשָׁא דִּי לֹא מִתְעַנִּי
 בְּכֹרֶן יוֹמָא הַדִּין וַיִּשְׁתַּצִּי מֵעַמּוּיָה: וְכָל־הַנֶּפֶשׁ
 אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלֹאכֶה בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה
 וְהִאֲבֹדְתִי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרַב עַמּוּיָה: וְכָל־
 הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה כָּל־מְלֹאכֶה בַּעֲצֵם הַיּוֹם הַזֶּה
 וְהִאֲבֹדְתִי אֶת־הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרַב עַמּוּיָה: וְכָל אִנְשָׁא
 דִּי תַעֲבֹד כָּל עֲבִידָא בְּכֹרֶן יוֹמָא הַדִּין וְאוֹבֵד יֵת
 אִנְשָׁא הַהוּא מִגּוֹ עַמּוּיָה: לֹא כָּל־מְלֹאכֶה לֹא
 תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכָל מִשְׁבְּתֵיכֶם:
 כָּל־מְלֹאכֶה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכָל
 מִשְׁבְּתֵיכֶם: כָּל עֲבִידָא לֹא תַעֲבֹדוּן קִים עֲלֵם
 לְדֹרִיכוֹן בְּכָל מוֹתְבְּנִיכוֹן: כֹּכ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הוּא
 לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּתְּשׁוּעָה לַחֹדֶשׁ
 בָּעֵרֵב מֵעֵרֵב עַד־עֵרֵב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבְּתֵיכֶם: שַׁבַּת
 שַׁבָּתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּתְּשׁוּעָה
 לַחֹדֶשׁ בָּעֵרֵב מֵעֵרֵב עַד־עֵרֵב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבְּתֵיכֶם:
 שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הוּא לְכוֹן וּתַעֲנִנוּ יֵת נַפְשִׁיתְכוֹן
 בַּתְּשׁוּעָה לִירְחָא בְּרִמְשָׁא מְרִמְשָׁא עַד רִמְשָׁא
 תְּנוּחָן גִּיחָכוֹן: פ

שִׁישׁ כֹּכ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה
 אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵ:
 כֹּכ דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי יוֹם
 לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חֹג הַסְּפֹת שְׁבַעַת יָמִים

לַיהוָה: דְּבַר אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חֹג הַסִּפּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה: מִלֵּל עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימָר בְּחַמְשָׁא עֶשְׂרָא יוֹמָא לִירְחָא שְׁבִיעָאָה הַדִּין חָגָא דְּמַטְלִיא שְׁבַעַת יוֹמִין קָדָם יי: לֹא בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן מִקְרָא קָדֵשׁ כָּל־מִלְאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן מִקְרָא־קָדֵשׁ כָּל־מִלְאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: בְּיוֹמָא קַדְמָאָה מְעַרַע קָדִישׁ כָּל עֲבִידַת פְּלִחָן לֹא תַעֲבֹדוּ: לֹא שְׁבַעַת יָמִים תִּקְרִיבוּ אִשָּׁה לַיהוָה בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קָדֵשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה עֲצֵרַת הוּא כָּל־מִלְאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: שְׁבַעַת יָמִים תִּקְרִיבוּ אִשָּׁה לַיהוָה בְּיוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קָדֵשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשָּׁה לַיהוָה עֲצֵרַת הוּא כָּל־מִלְאכָת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: שְׁבַעַת יוֹמִין תִּקְרִיבוּן קַרְבָּנָא קָדָם יי בְּיוֹמָא תְּמִינָאָה מְעַרַע קָדִישׁ יְהִי לַכּוֹן וְתִקְרִיבוּן קַרְבָּנָא קָדָם יי כְּגֹשׁ תִּהְיוּן כָּל עֲבִידַת פְּלִחָן לֹא תַעֲבֹדוּ: לֹא אֵלָּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קָדֵשׁ לְהִקְרִיב אִשָּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וְגִסְכִּים דְּבִרְיוֹם בְּיוֹמוֹ: אֵלָּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קָדֵשׁ לְהִקְרִיב אִשָּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וְגִסְכִּים דְּבִרְיוֹם בְּיוֹמוֹ: אֵלִין מוֹעֲדֵיא דִּי תַעֲרַעְנוּ תִּהְיוּן מְעַרְעֵי קָדִישׁ לְקַרְבָּא קַרְבָּנָא קָדָם יי עֲלֵתָא וּמִנְחָתָא נִכְסַת קוּדְשִׁין וְנִסּוּכִין פִּתְגָם יוֹם בְּיוֹמָה: לֹא מִלְכָּד שְׁבַתָּת יְהוָה וּמִלְכָּד מִתְּנֻתִּיכָם וּמִלְכָּד כָּל־נְדָרִיכָם וּמִלְכָּד כָּל־נְדָבְתִּיכָם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה: מִלְכָּד שְׁבַתָּת יְהוָה וּמִלְכָּד מִתְּנֻתִּיכָם וּמִלְכָּד כָּל־נְדָרִיכָם וּמִלְכָּד כָּל־נְדָבְתִּיכָם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה: כּוּר שְׂפִיא דִּי וְכּוּר מִתְּנִיכּוֹן וְכּוּר כָּל נְדָרִיכּוֹן וְכּוּר כָּל נְדָבְתִּיכּוֹן דִּי תִתְּנוּן קָדָם יי: לֹא אֵלָּה בְּחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפָּכֶם אֶת־תְּבוּאֹת הָאָרֶץ תִּחְגּוּ אֶת־חֲגִי־יְהוָה שְׁבַעַת יָמִים

בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שְׁבַתּוֹן וּבְיוֹם הַשְּׁמִינִי שְׁבַתּוֹן: אֵלָּה בְּחַמְשָׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַסְפָּכֶם אֶת־תְּבוּאֹת הָאָרֶץ תִּחְגּוּ אֶת־חֲגִי־יְהוָה שְׁבַעַת יָמִים בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן שְׁבַתּוֹן וּבְיוֹם הַשְּׁמִינִי שְׁבַתּוֹן: בְּרִם בְּחַמְשָׁא עֶשְׂרָא יוֹמָא לִירְחָא שְׁבִיעָאָה בְּמִכְנָשִׁיכּוֹן יֵת עֲלֵלַת אַרְעָא תִּחְגּוּן יֵת חָגָא קָדָם יי שְׁבַעַת יוֹמִין בְּיוֹמָא קַדְמָאָה נִיחָא וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה נִיחָא: מִלְקַחְתֶּם לָכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כֹּפֶת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ־עֲבֹת וְעֵרְבֵי־נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לָפָנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שְׁבַעַת יָמִים: וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כֹּפֶת תְּמָרִים וְעֵנָף עֵץ־עֲבֹת וְעֵרְבֵי־נַחַל וּשְׂמַחְתֶּם לָפָנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שְׁבַעַת יָמִים: וְתִסְבּוּן לַכּוֹן בְּיוֹמָא קַדְמָאָה פְּרִי אֵילָנָא אֶתְרוּגִין וְלֵלֶבֶן וְחִדְסִין וְעֵרְבִין דִּנְחַל וְתִתְּנוּן קָדָם יי אֱלֹהֵיכֶם שְׁבַעַת יוֹמִין: מֵא וְחִגְתֶּם אֹתוֹ חֹג לַיהוָה שְׁבַעַת יָמִים בְּשָׁנָה חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תִּחְגּוּ אֹתוֹ: וְחִגְתֶּם אֹתוֹ חֹג לַיהוָה שְׁבַעַת יָמִים בְּשָׁנָה חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תִּחְגּוּ אֹתוֹ: וְתִחְגּוּן יֵתָה חָגָא קָדָם יי שְׁבַעַת יוֹמִין בְּשֵׁתָא קִים עֲלֵם לְדִרִּיכּוֹן בִּירְחָא שְׁבִיעָאָה תִּחְגּוּן יֵתָה: מִב בְּסִפְתָּ תִּשְׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים כָּל־הָאֲזוּרָה בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבּוּ בְּסִפְתָּ תִּשְׁבּוּ שְׁבַעַת יָמִים כָּל־הָאֲזוּרָה בְּיִשְׂרָאֵל יִשְׁבּוּ בְּסִפְתָּ: בְּמַטְלִיא תִּתְּבּוּן שְׁבַעַת יוֹמִין כָּל יִצְיָבָא בְּיִשְׂרָאֵל יִתְּבּוּן בְּמַטְלִיא: מִב לְמַעַן יִדְעוּ דֹרְתִיכֶם כִּי בְּסִפּוֹת הוֹשְׁבְתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לְמַעַן יִדְעוּ דֹרְתִיכֶם כִּי בְּסִפּוֹת הוֹשְׁבְתִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: בְּדִיל דִּידְעוּן דִּרִּיכּוֹן אֲרִי בְּמַטְלִיּוֹת עֲנְנֵי אוֹתְבִית יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאַפְקוּתִי יִתְּהוּן מֵאֶרֶץ דְּמִצְרַיִם אָנָּה יי אֱלֹהֵיכֶם: מִב וַיִּדְבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מִעְדֵי יְהוָה אֶל־

בני ישראל: וידבר משה את־מַעְדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: ומליל משה ית סדר מוֹעֲדֵי דִי
ואלפִנּוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: פ

שביעי א וידבר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וידבר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ומליל יי עם משה
למִימֶר: בִּצְוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אִלֵּיךְ שָׁמֶן
זֵית זָךְ כִּתִּית לַמָּאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד: צו
אֶת־בְּנֵי יִשְ�רָאֵל וְיִקְחוּ אִלֵּיךְ שָׁמֶן זֵית זָךְ כִּתִּית
לַמָּאֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד: פקד ית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִסְבוּן לֶךְ מִשַׁח זֵיתָא דְכִיָּא כְּתִישָׁא לְאַנְהֵרָא
לְאַדְלָקָא בּוֹצִינְיָא תְּדִירָא: ג מחוץ לְפִרְכַּת
הַעֲדָת בָּאֵהָל מוֹעֵד יַעֲרֹף אֹתוֹ אֲהֲרֹן מַעֲרַב
עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד חֲקַת עוֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם: מחוץ לְפִרְכַּת הַעֲדָת בָּאֵהָל מוֹעֵד
יַעֲרֹף אֹתוֹ אֲהֲרֹן מַעֲרַב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד
חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: מִבְּרָא לְפִרְכַּתָּא דְסִהְדִיתָא
בְּמִשְׁפַּן זִמְנָא יִסְדֹר יְתָה אֲהֲרֹן מִרְמִשָּׁא עַד צִפְרָא
קָדָם יי תְּדִירָא קִים עֲלֵם לְדִרְיֹכּוֹן: ד על הַמִּנְרָה
הַטְּהֹרָה יַעֲרֹף אֶת־הַנְּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד:
על הַמִּנְרָה הַטְּהֹרָה יַעֲרֹף אֶת־הַנְּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה
תָּמִיד: על מִנְרַתָּא דְכִיתָא יִסְדֹר ית בּוֹצִינְיָא קָדָם
יי תְּדִירָא: פ ה וְלִקְחַתְּ סֹלֶת וְאַפִּיתָ אֹתָהּ שִׁתִּים
עֲשֶׂרָה חֲלוֹת שְׁנֵי עֶשְׂרִים יִהְיֶה הַחֲלָה
הָאֶחָת: וְלִקְחַתְּ סֹלֶת וְאַפִּיתָ אֹתָהּ שִׁתִּים עֲשֶׂרָה
חֲלוֹת שְׁנֵי עֶשְׂרִים יִהְיֶה הַחֲלָה הָאֶחָת: וְתִסֵּב
סֵלְתָא וְתִיפִי יְתָה תִרְתָּא עֲשָׂרִי גְרִיצֵן תִּרִין
עֲסֹרִינִן תְּהִי גְרִיצָתָא תְּדָא: ו וְשִׁמַּתְּ אוֹתָם
שִׁתִּים מַעֲרֻכּוֹת שֵׁשׁ הַמַּעֲרֻכֹּת עַל הַשֻּׁלְחָן
הַטְּהוֹר לִפְנֵי יְהוָה: וְשִׁמַּתְּ אוֹתָם שִׁתִּים מַעֲרֻכּוֹת
שֵׁשׁ הַמַּעֲרֻכֹּת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטְּהוֹר לִפְנֵי יְהוָה:
וְתִשׁוּי יְתָהוֹן תִּרְתִּין סִדְרִין שִׁית סִדְרָא עַל פְּתוּרָא
דְכִיָּא קָדָם יי: ו וְנָתַתְּ עַל־הַמַּעֲרֻכֹּת לִבְנֵה זָכָה
וְהִיתָה לְלֶחֶם לְאַזְכָּרָה אִשָּׁה לִיהוָה: וְנָתַתְּ
עַל־הַמַּעֲרֻכֹּת לִבְנֵה זָכָה וְהִיתָה לְלֶחֶם לְאַזְכָּרָה

אִשָּׁה לִיהוָה: וְתָמֶן עַל סִדְרָא לִבְנָתָא דְכִיתָא וְתָהִי
לְלֶחֶם לְאַדְכְּרָתָא קִרְבָּנָא קָדָם יי: ה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת
בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יַעֲרֹכְנוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם
הַשַּׁבָּת יַעֲרֹכְנוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּרִית עוֹלָם: בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא
יִסְדְּרֵנָה קָדָם יי תְּדִירָא מִן קָדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קִים
עֲלֵם: ט וְהִיתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וְאֶכְלֵהוּ בְּמִקּוֹם
קֹדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה
חֲקִיעוֹלָם: וְהִיתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וְאֶכְלֵהוּ בְּמִקּוֹם
קֹדֶשׁ כִּי קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה
חֲקִיעוֹלָם: וְתָהִי לְאַהֲרֹן וּלְבָנָהִי וְנִכְלָנָה בְּאֶתֶר
קֹדֶשׁ אֲרִי קֹדֶשׁ קֳדָשִׁין הוּא לֵה מִקְרָבָנִיָּא דִי קִים
עֲלֵם: ס וַיֵּצֵא בְּרָאשָׁה יִשְׂרָאֵלִית וְהוּא בְּרָאִישׁ
מִצְרֵי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא בְּמִחְנֶה בֶן
הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי: וַיֵּצֵא בְּרָאִישׁ
יִשְׂרָאֵלִית וְהוּא בְּרָאִישׁ מִצְרֵי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֵּצֵא בְּמִחְנֶה בֶן הַיִּשְׂרָאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי:
וַיִּפֶּק בֶּר אֶתְתָּא בֶת יִשְׂרָאֵל וְהוּא בֶר גִּבֹּר מִצְרָאָה
בְּגוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא בְּמִשְׁרִיתָא בֶר אֶתְתָּא בֶת
יִשְׂרָאֵל וְגִבְרָא בֶר יִשְׂרָאֵל: א וַיִּקָּב בֶּן־הָאִשָּׁה
הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם וַיִּקָּלֵל וַיִּבְרָאוּ אֹתוֹ אֶל־
מֹשֶׁה וְשָׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בֶּת־דְּבָרִי לְמַטְהֵדִין:
וַיִּקָּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרָאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם וַיִּקָּלֵל
וַיִּבְרָאוּ אֹתוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשָׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בֶּת־דְּבָרִי
לְמַטְהֵדִין: וּפְרָשׁ בֶּר אֶתְתָּא בֶת יִשְׂרָאֵל ית שְׁמָא
וְאַרְגֹּז וְאַיְתִּיָּא יְתָה לֹת מֹשֶׁה וְשׁוּם אִמָּה
שְׁלֹמִית בֶּת דְּבָרִי לְשִׁבְטָא דְדִין: י וַיִּנְיַחְהוּ
בְּמִשְׁמֶר לִפְרֹשׁ לָהֶם עַל־פִּי יְהוָה: וַיִּנְיַחְהוּ
בְּמִשְׁמֶר לִפְרֹשׁ לָהֶם עַל־פִּי יְהוָה: וְאַסְרוּהִי בְּבִית
מִטְרָא עַד דִּיתְפָּרֵשׁ לְהוֹן עַל גְּזֹרַת מִימְרָא דִי: פ
י וידבר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וידבר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ומליל יי עם משה למִימֶר:
י הוֹצֵא אֶת־הַמִּקְלָל אֶל־מִחוּץ לְמִחְנֶה וְסִמְכוּ

כִּלְהִשְׁמָעִים אֶת־יְדִיהֶם עַל־רֹאשׁוֹ וּרְגָמוֹ אֹתוֹ
כִּלְהִעָדָה: הוֹצֵא אֶת־הַמִּקְלָל אֶל־מַחוּץ לַמַּחֲנֶה
וּסְמְכוּ כִלְהִשְׁמָעִים אֶת־יְדִיהֶם עַל־רֹאשׁוֹ וּרְגָמוֹ
אֹתוֹ כִּלְהִעָדָה: אַפֵּק יָת דָּאֲרָגוֹ לַמִּבְרָא
לְמִשְׁרִיתָא וְיִסְמְכוּן כָּל דִּי שְׁמַעוּ יָת יְדִיהוֹן עַל
רִישָׁה וּרְגָמוּן יָתָה כָּל כְּנֻשְׁתָּא: ^ט וְאֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תִּדְבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִקְלָל אֱלֹהֵיו
וְנִשְׂא חֲטָאוֹ: וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבֵּר לֵאמֹר אִישׁ
אִישׁ כִּי־יִקְלָל אֱלֹהֵיו וְנִשְׂא חֲטָאוֹ: וְעַם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תִּמְלַל לְמִימֵר גִּבֹּר גִּבֹּר דִּי יִרְגֹז קֳדָם
אֱלֹהֵה וּיִקְבֹּל חוּבָה: ^{טו} וְנִקְבַּ שְׁם־יְהוָה מוֹת
יוֹמָת רְגוּם וּרְגָמוֹיְכוֹ כִּלְהִעָדָה כְּגַל כְּאֹזְרָה
כְּנִקְבוֹ שְׁם יוֹמָת: וְנִקְבַּ שְׁם־יְהוָה מוֹת יוֹמָת
רְגוּם וּרְגָמוֹיְכוֹ כִּלְהִעָדָה כְּגַל כְּאֹזְרָה כְּנִקְבוֹ שְׁם
יוֹמָת: וְדִי פִרְשׁ שְׁמָא דִּי־יִתְקַטֵּל יִתְקַטֵּל מִרְגָּם
וּרְגָמוּן בָּה כָּל כְּנֻשְׁתָּא כְּגִיּוּרָא כִּי־צִיבָא
כְּפִרְשׁוּתָה שְׁמָא יִתְקַטֵּל: ^י וְאִישׁ כִּי יִכָּה כָּל־
נֶפֶשׁ אָדָם מוֹת יוֹמָת: וְאִישׁ כִּי יִכָּה כָּל־נֶפֶשׁ
אָדָם מוֹת יוֹמָת: וְגִבֹּר אָרִי יִקְטוֹל כָּל נֶפֶשׂא
דְּאֲנִשָּׂא יִתְקַטֵּל יִתְקַטֵּל: ^{יב} וּמִכָּה נֶפֶשׁ־בְּהֵמָה
יִשְׁלַמְנָה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ: וּמִכָּה נֶפֶשׁ־בְּהֵמָה
יִשְׁלַמְנָה נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ: וּדִיקְטוֹל נֶפֶשׁ בְּעִירָא
יִשְׁלַמְנָה נֶפֶשׁ חֲלָף נֶפֶשׂא: ^{יג} וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן מוֹם
בְּעַמִּיתוֹ כְּאִשְׁר עֲשָׂה כֹן יַעֲשֶׂה לוֹ: וְאִישׁ כִּי־יִתֵּן
מוֹם בְּעַמִּיתוֹ כְּאִשְׁר עֲשָׂה כֹן יַעֲשֶׂה לוֹ: וְגִבֹּר אָרִי
יִתֵּן מוֹמָא בְּחִבְרָה כְּמָא דִּי עֶבֶד כֹּן יִתְעַבֵּד לֵה:

כִּשְׁבֵּר תַּחַת שְׁבֵּר עֵין תַּחַת עֵין שֵׁן תַּחַת שֵׁן
כְּאִשְׁר יִתֵּן מוֹם בְּאָדָם כֹּן יִתֵּן לוֹ: שְׁבֵּר תַּחַת
שְׁבֵּר עֵין תַּחַת עֵין שֵׁן תַּחַת שֵׁן כְּאִשְׁר יִתֵּן מוֹם
בְּאָדָם כֹּן יִתֵּן לוֹ: תִּבְרָא חֲלָף תִּבְרָא עֵינָא חֲלָף
עֵינָא שְׁנָא חֲלָף שְׁנָא כְּמָא דִּי יִתֵּן מוֹמָא בְּאֲנִשָּׂא
כֹּן יִתִּיב בָּה:

מַפְטוּר כֹּא וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם
יוֹמָת: וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה וּמִכָּה אָדָם יוֹמָת:
וּדִיקְטוֹל בְּעִירָא יִשְׁלַמְנָה וּדִיקְטוֹל אֲנִשָּׂא
יִתְקַטֵּל: ^{כב} מִשְׁפָּט אַחֵר יִהְיֶה לָכֶם כְּגַל כְּאֹזְרָה
יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מִשְׁפָּט אַחֵר יִהְיֶה
לָכֶם כְּגַל כְּאֹזְרָה יִהְיֶה כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
דִּינָא חֲדָא יְהִי לְכוּן כְּגִיּוּרָא כִּי־צִיבָא יְהִי אָרִי אָנָּא
יְי אֱלֹהֵינוּ: כְּגִיּוּרָא מִשְׁחָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִזְצִיאוּ אֶת־הַמִּקְלָל אֶל־מַחוּץ לַמַּחֲנֶה וּרְגָמוֹ
אֹתוֹ אֲבָן וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲשׂוּ כְּאִשְׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: וְיִדְבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִזְצִיאוּ
אֶת־הַמִּקְלָל אֶל־מַחוּץ לַמַּחֲנֶה וּרְגָמוֹ אֹתוֹ אֲבָן
וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲשׂוּ כְּאִשְׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
וּמְלִיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִפְּקִינּוּ יָת דָּאֲרָגוֹ
לְמִבְרָא לְמִשְׁרִיתָא וּרְגָמוֹ יָתָה אֲבָנָא וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
עֲבָדוּ כְּמָא דִּי פְקִיד יְי יָת מֹשֶׁה: וְיִדְבֵּר מֹשֶׁה
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִזְצִיאוּ אֶת־הַמִּקְלָל אֶל־מַחוּץ
לַמַּחֲנֶה וּרְגָמוֹ אֹתוֹ אֲבָן וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל עֲשׂוּ
כְּאִשְׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: פ פ פ

קכ"ד פסוקים, עזריאל סימן.

הפטרה לפרשת אמור לקריאה בציבור ולשמו"ת ביחזקאל פרק מד

מִד ^א וְהַכְּהִנִּים הַלְוִיִּם בְּנֵי צְדוֹק אֲשֶׁר שָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת מִקְדָּשִׁי בַתְּעוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מַעֲלִי
הַמָּה יִקְרְבוּ אֵלַי לְשִׁרְתָּנִי וְעַמְדוֹ לִפְנֵי לְהַקְרִיב לִי חֶלֶב וְדָם נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה: ^ב הָמָּה יָבֹאוּ
אֶל־מִקְדָּשִׁי וְהָמָּה יִקְרְבוּ אֶל־שַׁלְחָנִי לְשִׁרְתָּנִי וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶתִי: ^ג וְהָיָה בְּבֹאֵם אֶל־שַׁעְרֵי
הַחֹצֵר הַפְּנִימִית בְּגָדֵי פִשְׁתִּים יִלְבָּשׁוּ וְלֹא־יַעֲלֶה עֲלֵיהֶם צֹמֶר בְּשִׂרְתָּם בְּשַׁעְרֵי הַחֹצֵר הַפְּנִימִית
וּבֵיתָה: ^ד פָּאֲרִי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־רֹאשָׁם וּמִכְנָסֵי פִשְׁתִּים יִהְיוּ עַל־מַתְּנֵיהֶם לֹא יַחְגְּרוּ בִּזְע:

וּבְצִאתָם אֶל־הַחֲצָר הַחֲצוּנָה אֶל־הַחֲצָר הַחֲצוּנָה אֶל־הָעַם יִפְשְׁטוּ אֶת־בְּגָדֵיהֶם אֲשֶׁר־הֶמָּה מִשְׂרָתָם כֹּם וְהִנִּיחוּ אוֹתָם בְּלִשְׁכַת הַקֹּדֶשׁ וּלְבָשׁוּ בְּגָדִים אֲחֵרִים וְלֹא־יִקְדָּשׁוּ אֶת־הָעַם בְּבְגָדֵיהֶם: כ וְרֹאשׁוֹ לֹא יִגְלֶהוּ וּפָרַע לֹא יִשְׁלַחוּ כָּסוּם יִכְסְמוּ אֶת־רֹאשֵׁיהֶם: כא וַיֵּן לֹא־יִשְׁתּוּ כָּל־כֶּהֵן בְּבוֹאָם אֶל־הַחֲצָר הַפְּנִימִית: כב וְאֶלְמָנָה וְגִרְוֹשָׁה לֹא־יִקְחוּ לָהֶם לְנָשִׁים כִּי אִם־בְּתוּלַת מַזְרַע בֵּית יִשְׂרָאֵל וְהָאֶלְמָנָה אֲשֶׁר־תִּהְיֶה אֶלְמָנָה מִכֶּהֵן יִקְחוּ: כג וְאֶת־עַמִּי יִזְרֹו בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל וּבֵין־טָמֵא לְטָהוֹר יוֹדִיעִם: כד וְעַל־רִיב הָמָּה יַעֲמְדוּ לְמִשְׁפָּט מִמִּשְׁפָּטִי יִשְׁפֹּטֵהוּ וְאֶת־תּוֹרָתִי וְאֶת־חֻקְתִּי כְּכֹל־מוֹעֲדֵי יִשְׁמְרוּ וְאֶת־שְׁבֹתוֹתַי יִקְדָּשׁוּ: כה וְאֶל־מֵת אָדָם לֹא יָבֹא לְטָמְאָה כִּי אִם־לְטָב וְלֶאֱם וּלְבֶן וּלְבַת לָאִם וּלְאֶחָת אֲשֶׁר־לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ יִטְמְאוּ: כו וְאַחֲרֵי טַהֲרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ־לוֹ: כז וְכִוּוּם בָּאוּ אֶל־הַקֹּדֶשׁ אֶל־הַחֲצָר הַפְּנִימִית לְשֶׁרֶת בְּקֹדֶשׁ יִקְרִיב חֲטָאתוֹ נֶאֱמַר אֲדֹנִי יְהוָה: כח וְהָיְתָה לָהֶם לְנִחְלָה אֲנִי נִחְלָתָם וְאַחֲזָה לֹא־תִתְּנוּ לָהֶם בְּיִשְׂרָאֵל אֲנִי אֲחֻזָּתָם: כט הַמִּנְחָה וְהַחֲטָאת וְהָאִשֶּׁם הָמָּה יֹאכְלוּם וְכָל־חֶרֶם בְּיִשְׂרָאֵל לָהֶם יְהִי: ל וְרֹאשִׁית כָּל־בְּכוֹרֵי כָל וְכָל־תְּרוֹמַת כָּל מִכְּלָ תְּרוֹמֹתֵיכֶם לִפְנֵיהֶם יְהִי וְרֹאשִׁית עֲרִיסוֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַכֹּהֵן לְהַנִּיחַ בְּרֶכֶה אֶל־בֵּיתְךָ: לא כָּל־נִבְלָה וְטִרְפָּה מִן־הָעוֹף וּמִן־הַבְּהֵמָה לֹא יֹאכְלוּ הַכֹּהֲנִים:

<<< המשך מעמוד 20

הכיתוב: "ב"ה. תפארת שבתפארת ה'תנש"א", לצד צורת בניין 770, ובצד השני הכיתוב: "און איך זאג לכתחילה אריבער, כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע ב' אייר תקצ"ד י"ג תשרי תרמ"ג, שנת הצדי"ק, שנת אראנו נפלאות".

הרבי חילק 8,000 מטבעות. כל מטבע הייתה ארוזה בשקית שאליה הוצמד פתק עם הכיתוב: "ל"ג בעומר מטבע ה'תנש"א".

ה'תש"נ, יום הילולא דרשב"י".

11,000 מטבעות הונפקו במיוחד, בפרויקט שהיה כרוך במאמצים עצומים והתבצע תוך זמן קצר.

תנש"א

הרבי חילק למשתתפים ולמשתתפות בתהלוכת ל"ג בעומר מטבע מיוחדת. בצד אחד הוטבע עליה

<<< המשך מעמוד 17

הדיבור עם הילדים היה על בסיס דברי הרמב"ם, לפיה יש לחנך ילדים בתחילה באמצעות פרסים וכדומה, גם אם מדובר בלימוד "שלא לשמה". לכן הוצג הדבר באופן הפשוט - תלמודו תורה כראוי, ותזכו לעשירות גדולה בגשמיות!

אך מצד האמת, תכלית המעלה כמובן היא בלימוד התורה "לשמה". ויתרה מכך, גם העשירות - שנראית כחלק ה"שלא לשמה" שבסיפור - היא חלק בלתי נפרד מהלימוד. כי כאמור, העשירות הגשמית היא תוצאה והשתלשלות ישירה של ה"עשירות" הרוחנית, המושגת כאשר אנו עמלים בתורה כראוי ו"לשמה".

(מבוסס של שיחות ל"ג בעומר תשי"ג)

על הבדל מהותי בין שתי השיחות והסביר מה עומד מאחוריו:

החשש של מי שנמצא בתחילת דרכו בלימוד התורה, אינו מסתכם רק בשאלה אם יצליח בלימודו, אלא טומן גם חשש משמעותי מפני העתיד: מה תהיה התועלת המעשית מכך לחייו? כיצד הלימוד יסייע לו להצליח בגשמיות ובעסקים בבוא העת?

בשיחה לילדים הציג הרבי את המענה לכך בפשטות: הנה, רבי עקיבא השקיע בלימוד תורה כראוי, ובסופו של דבר זכה בשל כך גם להצלחה ועשירות גשמית מופלגת.

בשיחה בפני החסידים ביאר הרבי שסגנון

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	72 ד'	120 ד'							
ו' י"ד באייר	4.36	3.39	5.00	6.02	9.14	12.38	13.12	19.21.2	19.47
ש"ק, ט"ו באייר	4.35	3.37	4.59	6.01	9.14	12.38	13.12	19.21.9	19.48
א', ט"ז באייר	4.34	3.36	4.58	6.00	9.13	12.38	13.12	19.22.6	19.48
ב', י"ח באייר	4.33	3.34	4.57	5.59	9.13	12.38	13.11	19.23.3	19.49
ג', י"ח באייר	4.31	3.33	4.56	5.58	9.12	12.38	13.11	19.24.0	19.50
ד', י"ט באייר	4.30	3.32	4.55	5.57	9.12	12.38	13.11	19.24.8	19.51
ה', כ' באייר	4.29	3.30	4.54	5.57	9.11	12.37	13.11	19.25.5	19.52
ו' כ"א באייר	4.28	3.29	4.53	5.56	9.11	12.37	13.11	19.26.2	19.52

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות

לוח ללימוד הרמב"ם י"ד באייר ה'תשפ"ו – כ"א באייר ה'תשפ"ו

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"ד באייר	הלכות איסורי ביאה פרק ג-ה.	הל' ציצית.. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת שלו. שלה. שלז. שלח. שלט.
ש"ק	ט"ו באייר	פרק ו-ח.	פרק ב.	מל"ת שם. שמא. שמב. שמג. שדמ. שמה.
א'	ט"ז באייר	פרק ט-יא.	פרק ג.	מל"ת שמח. שמת. שג. שנא.
ב'	י"ח באייר	פרק יב-יד.	הל' ברכות. בפרקים אלו. פרק א.	מל"ת שנב. שגז. שמו.
ג'	י"ח באייר	פרק טו-יז.	פרק ב.	מל"ת נב. נג. נד. שנד. שס. שסא.
ד'	י"ט באייר	פרק יח-כ.	פרק ג.	מל"ת קסא. קסב. מ"ע לח. מל"ת קס. קנט. קנט.
ה'	כ' באייר	פרק כא-כב. הלכות מאכלות אסורות.. בפרקים אלו. פרק א.	פרק ד.	מל"ת שג. מ"ע קמט.
ו'	כ"א באייר	פרק כב-ד.	פרק ה.	מ"ע קנ. קנא. קנב. מל"ת קעב. קעד.

זמני הדלקת הנרות

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
אמור	18:44	19:59	19:00	20:01	18:52	20:02	19:00	19:59
בהר בחוקותי	18:49	20:04	19:05	20:07	18:57	20:08	19:05	20:05

לזכות אנשי החסד הדגולים
הרה"ח ר' **אברהם משה דייטש** והרה"ח ר' **גבריאל גופין** שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' **זלמן יודא** ור' **יוסף יצחק**,
בני הרה"ח ר' **שלום ישעני** ע"ה **דייטש**